

Proeftuin Nettelhorst & Omgevings- tafel

Colofon © 2022

Projectteam

Cleo van Gellicum

Lianne Guijt

Lotte Hartkamp

Jeanne Hoogveld

Begeleider

Suzanne van der Meulen

Modulecoördinator

Daan van der Linde

Module VML205VN Green entrepreneurship

Datum: 19 juni 2022

Bron foto voorpagina: Rebke Klokke

Samenvatting

In dit businessplan worden de mogelijkheden voor een omgevingstafel vanuit Proeftuin Nettelhorst beschreven.

Het gebied van Proeftuin Nettelhorst loopt door 2 gemeentes heen, gemeente Lochem en gemeente Berkelland. Hierdoor ontstaat er een scheiding van het gebied. Dit wordt als een probleem gezien door sommige bewoners. Het maakt namelijk het aandragen van initiatieven en innovaties, die deze grens overlappen, lastiger. De werkwijze van de twee gemeenten komen namelijk niet altijd overeen. Proeftuin Nettelhorst heeft het doel om het gebied als één geheel te laten voelen en zou hier graag een omgevingstafel willen opzetten. Binnen de omgevingstafel kunnen onderwerpen als slimme en duurzame mobiliteit, fossielvrij en circulaire economie, en een beleefbaar landschap creëren aan bod komen. Aan de tafel zullen de betrokken partijen als de gemeentes, provincie, waterschap en andere belanghebbende partijen aansluiten. Hiermee wordt gekeken naar de mogelijkheden voor een aangedragen project, de haalbaarheid binnen het gebied en de nodige stappen om de aanvraag zo volledig mogelijk te maken. Bij de omgevingstafel is er de mogelijkheid voor bewoners en belanghebbende groepen om aan te sluiten bij de tafel. Hierdoor krijgen zij meer inzicht van wat er in het gebied speelt, kunnen zij hier over meepraten en kunnen zij eerder betrokken worden bij de participatieprocessen. De omgevingstafel biedt dus een goede oplossing om de problematiek van het gebied gezamenlijk aan te pakken.

Om een omgevingstafel binnen een stichting op te zetten moet er gekeken worden naar een aantal punten.

Allereerst moet het doel van de Proeftuin Nettelhorst en de omgevingstafel worden uitgewerkt en inzichtelijk gemaakt worden voor alle betrokken partijen. Dat kan doormiddel van het schrijven van een visiedocument. In de visie kan het doel beschreven worden: alle partners en betrokken partijen rondom de tafel krijgen, een vroegtijdig inzicht creëren voor de omgeving en de bewoners vooraan betrekken in het proces. Het doel van de omgevingstafel is om meer draagvlak te creëren, het proces van het wenselijke initiatief te versnellen. Dit beide in het kader van de omgevingswet die eraan komt.

Vervolgens wordt naar de fases gekeken die doorlopen worden voor de opzet van de omgevingstafel. De eerste fase is de inhoud van een omgevingstafel te onderzoeken. Hiervoor is het nodig een referentiestudie te doen, dit betekent dat er wordt gekeken naar andere, bestaande omgevingstafels en hier wordt kennis uitgehaald. Deze fase duurt een kwartaal.

In de tweede fase wordt gekeken naar de invulling van de omgevingstafel en de bijhorende rollen. Daarbij wordt gekeken naar de invulling van de rollen vanuit de verschillende partijen die betrokken zijn. De fase duurt een halfjaar. De rollen die ingevuld moeten worden zijn als volgt:

- Initiatiefnemer
- Belanghebbende
- Casemanager/facilitator
- Voorzitter
- Experts
- Conclusie trekker
- Reflector

De derde fase van het opzetten van de omgevingstafel duurt het langst, namelijk een jaar. In deze fase wordt geëxperimenteerd en geoefend met de omgevingstafel. Doordat het samen gaat met twee gemeentes zal vele male oefenen vragen en daardoor kost het meer tijd. Hierbij moet de

casemanager de tijd nemen om een goed overzicht te krijgen van alle experts die aan moeten sluiten bij een initiatief. Daarbij moeten alle experts personen aandragen die bij de verschillende initiatieven binnen de omgevingstafel kunnen aanschuiven.

In de vierde fase is de tafel officieel opgezet en is het van belang dat de betrokken partijen samen om de tafel komen om het verloop te evalueren en te monitoren. Er moet met een open houding naar de omgevingstafel worden gekeken. Hier moeten de voordelen en nadelen worden afgewogen. Daarbij wordt gekeken naar de eventuele verbeterpunten. Hierbij komt een terugkoppeling naar de bewoners binnen het gebied van Proeftuin Nettelhorst. De terugkoppeling wordt behandeld en de omgevingstafel zal in ontwikkeling blijven tot het optimaal is voor alle betrokken partijen. Zo ontstaat een gevoel van vertrouwen bij de bewoners. De fase zal een kwartaal duren.

De laatste fase, nummer vijf, is ervoor om de ideeën over de vormgeving van de omgevingstafel met soortgelijke gebieden en ondernemingen uit te wisselen. Hierdoor kan de omgevingstafel alleen maar blijven verbeteren.

Inhoud

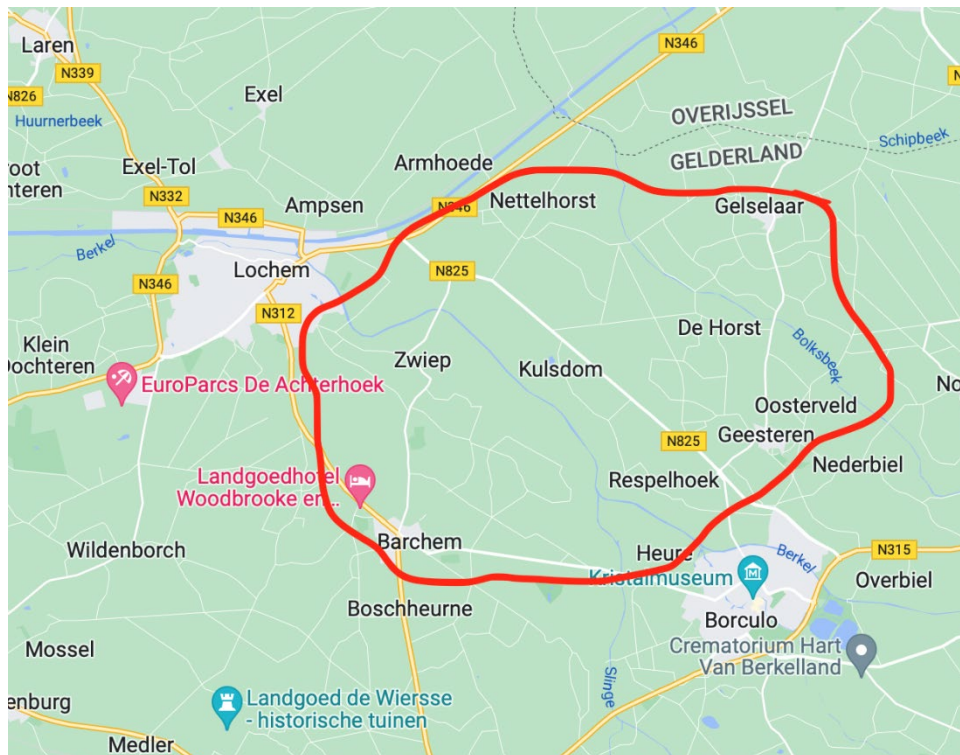
Samenvatting	3
Inleiding.....	7
Leeswijzer en methode	8
1. Kansen	9
1.1. Probleemstelling en oplossing	9
1.2. Doelgroep.....	10
1.3. Competitie.....	10
2. Uitvoering	11
2.1. Werkzaamheden	11
2.2. Organisatieplan en stakeholdernetwerk	12
Organogram	12
Partners en stakeholder	13
2.3. Marketing en verkoop.....	17
2.4. Mijlpalen en maatstaven	20
3. Financiële plan	21
3.1. Kosten en financiers.....	21
3.2. Baten	23
4. De impact van de omgevingstafel	25
4.1. Positieve impact.....	25
Direct invloed	25
4.2. Negatieve impact	27
5. Procesadvies.....	28
5.1. Doel	28
5.2. Vormgeving Omgevingstafel	28
5.3. Proces omschrijving.....	29
Fase 2 Rolverdeling en verantwoordelijkheden	29
Fase 3 Oefenen.....	30
Fase 4 Uitvoering en evalueren	30
Fase 5 Kennis delen	30
5.4. Rolverdeling Omgevingstafel.....	30
Bibliografie	33
Figurenlijst.....	33
Tabellenlijst	33
Bijlage I Social Business Model Canvas	34
Bijlage II Value Proposition Canvas	35

Bijlage III Test cards & Learning cards.....	36
Bijlage IV Interview gemeente Lochem	42
Bijlage V Interview gemeente Berkelland.....	45
Bijlage VI Interview gemeente West-Betuwe	47
Bijlage VII Interview provincie Gelderland.....	50
Bijlage VIII Interview Waterschap Rijn en IJssel.....	52
Bijlage IX Interview Overmorgen	54
Bijlage X Interview Geesterens belang	58
Bijlage XI Interview Mooi Lochem	60
Bijlage XIII Interview Industriële kring Lochem.....	61
Bijlage XIII Bedrijvenkring Berkelland	62
Bijlage XIV Voortoetsformulier Project IDEE LEADER Achterhoek.....	63
Bijlage XV Promotie flyer	68

Inleiding

Burgerparticipatie begint steeds meer naar boven te komen, dit geldt ook voor de bewoners in de gemeentes van Lochem en Berkelland. In mei 2017 zijn zij begonnen met een bewonersavond om over de N825 en de omgeving eromheen te praten. De weg, genaamd Nettelhorsterweg, wordt op het moment voor 25% gebruikt door zwaar verkeer en dat gaat dag en nacht door. Hier hebben meeste omwonende last van, want het geeft geluidshinder. De bewoners weten dat zij niets aan het gebruik van het zware verkeer op de weg kunnen veranderen, maar zijn wel druk bezig om zo min mogelijk last te hebben van de weg. De bewoners zitten vol ideeën en hierom willen zij van de N-weg een 'slimme weg' maken. Vanuit dit idee is het burgerinitiatief De Slimste Weg ontstaan.

Bij de Slimste Weg draait het om innoverend bezig zijn rondom de Nettelhorsterweg. Na twee jaar werd door hen de Proeftuin Nettelhorst opgezet. De proeftuin is bedoeld om omwonende, onderzoekers, ondernemers en overheden samen te laten werken en een leefbare buitenruimte te creëren waarin "samen leren en innoveren" voorop staat (Proeftuin Nettelhorst, 2021). Proeftuin Nettelhorst omvat de vijf plaatsen Zwiep, Nettelhorst, Gelselaar, Geesteren en Barchem. Zie figuur 1.

Figuur 1 gebied Proeftuin Nettelhorst

Een grote groep burgers heeft de handen in elkaar geslagen om opzoek te gaan naar oplossingen voor de spelende problemen. Zij waren er echter niet van op de hoogte dat overheidsinstanties, gemeente Lochem, gemeente Berkelland en de provincie Gelderland, al bezig waren de situaties te onderzoeken en maatregelen te treffen. De bewoners waren hierover niet geïnformeerd of bij betrokken, terwijl zij dit wel graag willen verteld Hans Leeftang (H. Leeftang, persoonlijke communicatie, 21 maart 2022).

Om deze partijen samen te laten werken en de omwonende gehoord te laten voelen, met oog op de omgevingswet waarin vergunningen met 8 weken verleend zullen moeten worden, wil de Slimste Weg een omgevingstafel opzetten. Een onderzoeksteam van studenten hebben afgelopen tijd gekeken naar de mogelijkheid hiervoor.

Leeswijzer en methode

Dit rapport is opgebouwd uit vijf hoofdstukken.

Het eerste hoofdstuk betreft de samenvatting, hierin worden de essentiële onderdelen uit het rapport kort toegelicht en geven een eerste beeld waar het rapport over gaat.

In hoofdstuk 1 Kansen wordt allereerst het probleem toegelicht gevolgd met de oplossing hiervoor, daarna wordt de doelgroep toegelicht en als laatste zal benoemd worden hoe onze dienst op de markt staat en welke concurrentie er verwacht kan worden. Om dit hoofdstuk te kunnen schrijven hebben wij een referentiestudie gedaan. We hebben hiervoor gesproken met de Gemeente West-Betuwe welke ook een omgevingstafel aan het opzetten is. De doelgroep is met name bepaald door gesprekken met de opdrachtgevers, wie ons veel hebben verteld over het type mensen wat in de buurt woont en welke initiatieven zij hebben.

Hoofdstuk 2 Uitvoering bestaat uit vier deelhoofdstukken. 2.1 werkzaamheden betreft informatie over hoe wij ons onderzoek hebben uitgevoerd en welke materialen wij hierbij hebben gebruikt. 2.2 organisatieplan en stakeholdernetwerk beschrijft het organisatienetwerk van het bestuur achter Proeftuin Nettelhorst, deze informatie is ingewonnen vanuit contact met de opdrachtgever. Hierna volgen de stakeholders en partners, dit is een essentieel onderdeel van de omgevingstafel hierover hebben wij een interview gehad met Anouk Paris van adviesbureau Overmorgen. Anouk is nauw betrokken geweest bij het opzetten van verschillende bestaande omgevingstafels vanuit overheidsinstanties en heeft ook al wat voorwerk gedaan voor dit project. 2.3 marketing gaat in op hoe onze dienst in de markt wordt gezet en hoe we onze doelgroep gaan bereiken, hieraan hebben de colleges van Elsbeth Fabels bijgedragen. In het laatste deel van hoofdstuk 2, 2.4 worden mijlpalen vastgesteld en wanneer de omgevingstafel het doel dient en dus succesvol is.

In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op het financiële plan. Hiervoor is een begroting opgesteld samen met opdrachtgever Hans Leeflang, daarnaast is met deskresearch nagegaan welke subsidies er beschikbaar zijn voor de stichting. Daarna worden de materiële en immateriële baten van het plan besproken.

In hoofdstuk 4 wordt beschreven welke impact de omgevingstafel maakt, dit wordt gedaan door het te koppelen aan verschillende doelen van de sustainable development goals. Via de SDG-impactassessmenttool is nagegaan welke aan welke doelen er wordt bijgedragen of op welke doelen het een negatieve invloed heeft en er is een indicator gesteld om het voor de opdrachtgever meetbaar te maken welke invloed de omgevingstafel maakt.

Hoofdstuk 5 beschrijft welk proces er doorlopen moet worden om een omgevingstafel op te kunnen zetten en welke taken door wat voor type mensen hiervoor gedaan moeten worden. Deze informatie is ingewonnen door de referentiestudie en het interview met Anouk Paris.

1. Kansen

In dit hoofdstuk worden de problemen die vanuit het gebied naar voren komen toegelicht en gekeken welke kansen er liggen voor een omgevingstafel. Er wordt gekeken wat een omgevingstafel is en of de omgevingstafel een oplossing biedt voor de problematiek.

1.1. Probleemstelling en oplossing

Tussen Lochem en Borculo ligt de weg N825, dwars door de buitengebieden. Deze weg wordt gebruikt als ontsluiting tussen het oostelijk Achterhoek en de A1. Door de omwonenden wordt de weg als gevaarlijk gezien, zo zijn tussen 2017-2019 drie mensen omgekomen op deze weg, twee fietsers en een automobilist (Borgert & Luchtenberg, 2017) (Peter Luchtenberg, 2019). Deze angst is een van de redenen dat de stichting De Slimste Weg is opgericht. Los van het verbeteren van de veiligheid van de weg hebben zij ook als ambitie om de weg stiller, schoner en duurzamer te maken (Slimste Weg, 2019).

Vanuit de stichting kwamen ze erachter dat het overzicht van welke aanvragen en veranderingen er zijn in de buitengebieden van Lochem en Borculo er niet is. Zeker omdat het gebied verdeeld is over 2 gemeentes, is het lastig om bij te houden wat precies waar gebeurt. Vanuit de stichting merkte ze dat als er een innovatie werd aangedragen, er wel eens aangegeven werd dat er voor de locatie al een ander plan op tafel lag wat het nieuwe plan weer belemmerde.

Hiervan uit werd er gezocht naar een oplossing die ervoor zorgt dat de buitengebieden van Lochem en Borculo als één gebied wordt gezien. Tegelijkertijd moet het ook overzicht van projecten en innovaties binnenin het gebied tonen.

Vanuit deze probleemstelling heeft de stichting De Slimste Weg, Proeftuin Nettelhorst opgezet. In Proeftuin Nettelhorst is er een samenwerkingsverband tussen de provincie, gemeentes en andere experts waarmee ze zich samen inzetten voor slimme en duurzame mobiliteit, fossielvrij en circulaire economie en een beleefbaar landschap voor henzelf en voor de toekomstige generatie (Proeftuin Nettelhorst, 2021).

Vanuit Proeftuin Nettelhorst is het idee ontstaan om te gaan onderzoeken of het opzetten van een omgevingstafel een goede en mogelijke oplossing is.

Een omgevingstafel is een hulpmiddel dat aan het opkomen is bij overheidsinstanties zoals gemeentes en provincies. Binnen hun organisatie zetten zij mensen van verschillende afdelingen aan de tafel, zodat zij op een snelle en efficiënte manier kunnen werken. Het verschil met de omgevingstafel voor Proeftuin Nettelhorst is het niet bij de partijen van binnen de organisatie blijft, maar dat er ook partijen van buitenaf aansluiten. Sommige projecten zullen in aanraking komen met de twee gemeentes. Hiervoor moeten beide gemeentes aan de tafel aanschuiven en moeten de mogelijkheden worden overlegt, zodat deze binnen de regels en visies van beide gemeentes past. Door een omgevingstafel op te zetten voor het gebied, samen met alle bijhorende partijen (zie hoofdstuk 2.2) kan er bij het bespreken van de initiatieven en innovaties gekeken worden naar de haalbaarheid van het plan binnen de regels en visies van beide gemeentes en krijgt de aanvrager de informatie om de aanvraag zo volledig mogelijk te maken.

Een omgevingstafel voor het gebied opzetten is het creëren van een centrale plek waar alle innovatievoorstellen voor het gebied op één plek behandeld kunnen worden.

Wat de omgevingstafel van Proeftuin Nettelhorst extra bijzonder maakt is dat er bij deze omgevingstafel er mogelijkheid is voor bewoners, bedrijven en belanghebbende groepen om aan te sluiten tijdens de gesprekken om zo mee te krijgen wat er speelt in het gebied, wat de plannen zijn en krijgen enige inspraak op plannen. Het resultaat hiervan zal zijn dat er meer saamhorigheid in het gebied zal zijn doordat er met alle betrokkenen aan de tafel gezeten wordt en omdat alle innovaties langs de omgevingstafel zal gaan, zal er een overzicht gecreëerd kunnen worden van alles wat er gebeurt in het gebied.

Om te helpen bij het overzicht creëren van wat er in het gebied speelt en wat erop af komt zijn tegelijkertijd studenten van Hogeschool Saxion een probleemanalyse aan het maken.

1.2. Doelgroep

De doelgroep voor de omgevingstafel bestaat met name uit de bewoners van het gebied van Proeftuin Nettelhorst. Dit zijn met name agrariërs. Voor deelname aan de omgevingstafel is het van belang dat de initiatiefnemer een initiatief heeft voor in de omgeving van de proeftuin waarbij het initiatief niet direct binnen de op die plek geldende omgevingsvisie past. Daarnaast dient het een initiatief te zijn op een van de volgende thema's: duurzaamheid, mobiliteit, circulariteit of veiligheid. Om zo bij te dragen aan een mooiere en/of duurzame omgeving. In bijlage I is het Social Business Model Canvas te zien, waarop staat waar de doelgroep behoefte aan heeft

Buiten dat de omgevingstafel ontwikkeld wordt voor bewoners, zijn ook verschillende overheidsinstanties een belangrijke doelgroep. Deze overheidsinstanties betreffen de Gemeente Lochem, Gemeente Berkelland, Provincie Gelderland en het Waterschap Vallei en Veluwe. Via de omgevingstafel kunnen zij een gebiedsgerichte aanpak ontwikkelen en doorvoeren wat voor hen een betere samenwerking met de overheidsinstanties onder elkaar en met de inwoners én zullen zij door participatie aan de omgevingstafel meer draagvlak creëren voor plannen en ontwikkelingen.

1.3. Competitie

Voor het opzetten van de omgevingstafel is er gekeken naar de 'Blue Ocean Strategy': kijken of er concurrerende partijen zijn. De omgevingstafel voor de Proeftuin Nettelhorst valt in de blauw oceaan, omdat er geen concurrerende partijen zijn. Voor een omgevingstafel kunnen de gebruikers ervan nog van elkaar leren. Qua omgevingstafels zelf zijn er gemeentes die eigen omgevingstafels kunnen hebben, zo is de gemeente Lochem ook reeds bezig met een omgevingstafel. Omdat de omgevingstafel van Proeftuin Nettelhorst voor het gebied is en die van Lochem gaat over het gemeentegebied, zal hierin juist de mogelijkheid zijn om samen te werken en om elkaar aan te vullen. Er is hier geen sprake van elkaar willen overstijgen en concurreren.

2. Uitvoering

In het volgende hoofdstuk zal het voornamelijk over de uitvoering van het project gaan. Te beginnen bij de omschrijving van de werkzaamheden van het projectteam. Hierin staan de ondernemingen die genomen zijn en de faciliteiten, technologie en materialen die zijn gebruikt. Daarbij worden de waarde van de ondernemingen omschreven. Verder zal de organisatiestructuur aan de hand van een organogram toegelicht worden. Daarbij zullen alle partners omschreven worden en hun rol binnen de omgevingstafel. Daarnaast zullen de stakeholders omschreven worden en hun baten bij de omgevingstafel. Vervolgens wordt de marketingstrategie voor de omgevingstafel toegelicht en wordt er besproken welke activiteiten omtrent marketing er reeds uitgevoerd zijn. Als laatste worden de mijlpalen en maatstaven toegelicht, dit zijn schematisch de belangrijkste stappen van de opzet en succesfactoren voor als de omgevingstafel in gang is gezet.

2.1. Werkzaamheden

Voorafgaand aan het project zijn de verwachtingen besproken en is er een planning met werkzaamheden. Dit is binnen de groep besproken en in het komende stuk omschreven.

Allereerst moet er gekeken worden naar wat een omgevingstafel precies is en hoe dit werkt. Dit kan gedaan worden doormiddel van deskresearch, maar er kan ook meer informatie achterhaald worden door kijken naar referenties van andere omgevingstafels en ook met die organisaties in gesprek gaan over het proces van het opzetten hiervan en vragen voor tips.

Vervolgens kunnen alle templates voor school ingevuld worden:

- Projectplan: In het projectplan staat het vooronderzoek beschreven: wat een omgevingstafel inhoudt, welke werkzaamheden er verricht moeten worden, de opdrachtbeschrijving, de opdrachtgevers en het gewenste eindproduct, probleem- en doelstelling, afbakening van de hiervoor genoemde onderwerpen, welke onderzoeksmethodieken er worden toegepast en een planning met een risicoanalyse.
- Social Business Model Canvas: een hulpmiddel om overzichtelijk te maken welk probleem er aangepakt gaat worden, welke mensen en middelen daarvoor nodig zijn, wat het gaat kosten, hoe het gefinancierd gaat worden en wat het achterliggende doel is. Dit is te lezen in bijlage I
- Value Proposition CANVAS: in het VP wordt er gekeken naar wat zo'n omgevingstafel voor baten (gains) en tekortkomingen (pains) heeft voor de bewoners en wat hier tegenover de tafel voor voordelen (gains creators) en opbrengsten (pain relievers) teruggeeft. Deze is te lezen in bijlage II.
- Testcards & learning cards: van drie gehouden interviews moeten deze kaarten ingevuld worden. Hierin staan de verwachtingen van het projectteam over de interviews en wat het projectteam achteraf ervan geleerd heeft. Deze zijn te lezen in bijlage III.
- Exploration SDG-impacts: Er moet gekeken worden naar op welke Sustainable Development Goals dit plan invloed heeft in een positieve of negatieve zin. Dit is terug te lezen in hoofdstuk 4.

Hiernaast moet er ook gekeken worden naar de financiën, moet er een lijst gemaakt worden met alle betrokkenen met hun contactgegevens en deze moeten hierna allemaal geïnterviewd worden om te kijken of zij baat hebben bij een omgevingstafel en/of interesse hebben.

Ondertussen moet er ook aan het beroepsproduct gewerkt worden en moet er contact gehouden worden met de opdrachtgever en begeleider om te peilen of het wel de goede richting op gaat.

Meer richting het eind moet er ook rekening gehouden worden met de producten die opgeleverd moeten worden voor de Businessfair, georganiseerd door Hogeschool Van Hall Larenstein. Hier worden de eindresultaten van dit plan gepresenteerd.

Uiteindelijk naar een bewonersavond toe werken en deze ook promoten, waar wij het idee en advies van de omgevingstafel terug over kunnen dragen aan de stichting.

Er moet ook gekeken worden naar welke faciliteiten het projectteam nodig heeft.

- Experts: voor informatie over omgevingstafel en de opzet hiervan.
- Locatie/de Melktap: voor het samenwerken met de Saxion studenten en het houden van de bewonersavond.
- Financiën stichting: om het financiële gedeelte zo compleet mogelijk te maken. Ook moet er gekeken worden welke kosten wij zelf denken te maken.

Ook moet er gekeken worden naar welke technische technologie het team nodig heeft voor de uitvoering van het project.

- Computer/laptops: uitwerken producten
- Telefoon: benaderen betrokkenen voor interviews + contact houden opdrachtgever.
- Printer
- Scherm/beamer: tussenpresentaties/eindpresentatie bewonersavond
- Camera/webcam + microfoon: voor online meetings, presentaties en het eindfilmpje maken.
- Sites:
 - Teams – Contact onderling + Saxion studenten
 - Monday.com – Online planning
 - Sociale media platformen – promotie

Als laatste moet er nog gekeken worden naar overige materialen waarvan gedacht wordt dat ze nodig zijn.

- Flyermateriaal voor promotie
- Vellen papieren en pennen – voor brainstormen

Er moet bedacht worden welke waarde aan dienst toekennen een sociale waarde. Het is geen dienst die financiële winst op zal brengen.

2.2. Organisatieplan en stakeholdernetwerk

Om de organisatie goed in kaart te brengen wordt naar de opzet van de organisatie Proeftuin Nettelhorst gekeken. Hiervoor is een organogram gemaakt om een duidelijk overzicht te geven.

Organogram

In figuur 2 staat de organogram van Proeftuin Nettelhorst. Hierin is in totaal het organisatieteam te zien van Proeftuin Nettelhorst, deze bestaat uit 5 verschillende partijen. De onderverdeelde organisatieteams zorgen samen voor de uitvoering van de acties die vanuit de Proeftuin komen.

Organogram Proeftuin Nettelhorst

Figuur 2 Organogram Proeftuin Nettelhorst

Te beginnen bij het managementteam. Zij zijn degene die de organisatie het meeste leiden en beslissingen maken. Zij zijn allemaal inwoners van het gebied en bestaan uit Peter Post, Rik Walvoort en Hans Leeftang. Dan is er nog een andere omwonende, namelijk Wouter Schroer. Hij kan advies geven over de buurt. De derde betrokken partij is de overheid. Proeftuin Nettelhorst heeft te maken met de gemeente Lochem, gemeente Berkelland en de Provincie Gelderland. Bij de partners is te lezen met welke persoon contact is gelegd, deze mensen weten er dus van af en zo kan er met hen als contactpersoon een goede communicatie zijn tussen de overheidsinstanties en Proeftuin Nettelhorst. Er is ook een innovatie ondernemer, dat is iemand die zich bezighoudt met het bedrijf innovatief te houden. Hiervoor staat nog een vacature open. De laatste partij die bij het organisatie team hoort is Hogeschool Saxion. Hiervan is één persoon die samenwerkt met Proeftuin Nettelhorst. Zij helpen bij het aankaarten van de problemen die op het gebied afkomen. In Hoofdstuk 5 wordt er gekeken naar een mogelijke verdeling van verantwoordelijkheid binnen de omgevingstafel. Ook kunnen zij kijken naar welke problemen gekoppeld zijn aan elkaar, hiervoor hebben zij een handige matrix gemaakt. Dit geeft men een overzicht van de overlappende problemen waarop ingespeeld kan worden.

Partners en stakeholder

In de volgende sub paragraaf zullen alle partners en stakeholders omschreven worden. Onze partners zijn de partijen die meedoen met de omgevingstafel en stakeholders zijn de partijen die baat hebben bij de omgevingstafel.

Partners

Gemeente Lochem en gemeente Berkelland

Het gebied ligt in de buitengebieden van Lochem en Borculo, welke onder de gemeente Lochem en gemeente Berkelland vallen. Beide gemeentes moeten een samenwerking met Proeftuin Nettelhorst aangaan. Zij moeten namelijk experts aanbieden die nodig zijn voor advies binnen de omgevingstafel en de aangedragen innovatie. Zonder hen werkt de omgevingstafel niet.

Gemeente Lochem is al bezig met het opzetten van een omgevingstafel en kan hierdoor inzicht en hulp aanbieden bij het verder uitwerken van de omgevingstafel van Proeftuin Nettelhorst. Beide

gemeentes staan open voor gesprekken over gebiedsgerichte aanpak. Zie bijlages IV voor gemeente Lochem en V gemeente Berkelland voor het interview met beide gemeentes.

De contactpersoon vanuit gemeente Lochem is Jan Olde Loohuis. Zijn contact gegevens zijn:
j.oldeloohuis@lochem.nl
+(0573)289296

De contactpersoon vanuit gemeente Berkelland is Jan Lubben. Zijn contact gegevens zijn:
J.Lubben@gemeenteberkelland.nl

Provincie Gelderland

De provincie is ook een van onze partners. Zij zullen te maken hebben met de omgevingstafel op verschillende vlakken. De N-weg is een provinciale weg en valt onder hen beheer. Als beheerder is de provincie verantwoordelijk voor de verkeersveiligheid en de doorstroming van het verkeer, hierdoor treffen zij veel maatregelen voor deze weg. Het is een belangrijke ontsluiting tussen het oostelijke deel van de Achterhoek en de A1 en N18 (Provincie Gelderland, Z.D.). Voor innovaties op en rondom de weg zal de provincie mee kunnen doen met de omgevingstafel. De reactie op de omgevingstafel was positief. Zij zouden graag willen bijdragen als zij kunnen helpen met ideeën uitdenken en informatie geven. Zie bijlage VI voor het uitgewerkte interview met de provincie.

De contactpersoon vanuit de provincie Gelderland is Dick Schierboom. Zijn contactgegevens zijn:
D.schierboom@gelderland.nl
+(026)3598077

Waterschap Rijn en IJssel

Door het buitengebied Nettelhorst loopt rivier de Berkel. Het beheer wordt gedaan door het waterschap. Daarbij heeft het gebied te maken met water dat van de Sallandse heuvelrug stroomt. Hierdoor kan het waterschap aansluiten bij een omgevingstafel als het onderwerp met deze onderdelen te maken heeft. Zij waren erg enthousiast en hebben al contacten die graag zouden meewerken aan de omgevingstafel en samenwerken met de mensen uit het gebied. Zie bijlage VIII voor de uitwerking van het interview met het Waterschap. Er is gesproken met Marco van Vemden zich veel bezig met de mensen en de omgeving. Hij is Omgevingsmanager bij Waterschap Rijn en IJssel sinds een paar weken.

Een contactpersoon vanuit Waterschap Rijn en IJssel is Ynte Bekema. Zijn contactgegevens zijn:
y.bekema@wrij.nl

Een contactpersoon vanuit Waterschap Rijn en IJssel is Marco van Vemden. Zijn contactgegevens zijn
m.vanvemden@wrij.nl

Over Morgen

Proeftuin Nettelhorst heeft samen gewerkt met adviesbureau Overmorgen. Het adviesbureau werkt aan visies en advies uitwerken voor verschillende partijen, die hier hulp bij nodig hebben. Zo schakelen veel gemeentes hen in, maar ook verenigingen. Zij helpen veel rondom het onderwerp duurzame gebiedsontwikkeling (Overmorgen, 2022). Bij gemeentes en Proeftuin Nettelhorst hebben zij vooral geholpen met het implementeren van de omgevingswet, zie bijlage IX. Overmorgen kan de positie aannemen een neutrale partij zijn in de omgevingstafel zijn. In hoofdstuk 5 zullen de rollen toegelicht worden, maar het is het beste dat er een onpartijdige partij bij zit om het proces voor te zitten. Hiervoor kan Overmorgen een goede partij zijn.

De contactpersoon vanuit Overmorgen is Anouk Paris. Haar contactgegevens zijn:

anouk.paris@overmorgen.nl

Adviesbureau P2

Om de Slimste weg te ondersteunen bij het opzetten van de stichting is een procesmanager ingeschakeld. Hierom kan Proeftuin Nettelhorst hen inhuren om te helpen bij het verder uitwerken van de omgevingstafel en de volgende te maken stappen. (H. Leeftang , persoonlijke communicatie, 10 mei 2022)

De contactpersoon voor adviesbureau P2 is Liesbeth Couwenberg. Haar contactgegevens zijn:

liesbeth.couwenberg@p2.nl

+31 6 46067980

Om door middel van crowdfunding te zorgen voor financiën wordt Proeftuin Nettelhorst ondersteund door Club 52. Zij ondersteunen goede doelen en kunnen helpen met het uitdenken van acties om geld te verzamelen. (H. Leeftang , persoonlijke communicatie, 10 mei 2022)

De contactpersoon voor Club 52 is Johan Godschalk. Zijn contactgegevens zijn:

johangodschalk@hotmail.com

+31 6 21309854

Stakeholders

Naast de partners zijn er ook mensen of organisaties die invloed ondervinden of zelf invloed kunnen uitoefenen op de omgevingstafel.

Hogeschool Saxion en Van Hall Larenstein

Vanuit Hogeschool Van Hall Larenstein is een projectteam opgezet om een project in Proeftuin Nettelhorst te doen. Daarbij zijn ook studenten van de Hogeschool Saxion gevraagd een project te doen. Zij hebben onderzocht wat er op het gebied afkomt en het projectteam van Van Hall Larenstein heeft gekeken of een omgevingstafel een middel is om deze problematiek aan te pakken. Doordat Proeftuin Nettelhorst constant in ontwikkeling is om het gebied toekomstbestendig te maken, kunnen beide scholen vaker ingeschakeld worden als hier hulp bij nodig is. Voor beide is het goed om aan echte projecten met opdrachtgevers te kunnen werken.

Belangen groepen

De buitengebieden worden allemaal vertegenwoordigd door belangenverenigingen. Zij komen op voor of zijn het aanspreekpunt van de bewoners die op die plek wonen. Door de bekendheid van de vereniging in het dorp of buurtschap, kunnen de mensen van een belangenvereniging namens bewoners deelnemen aan de omgevingstafel. Zij kunnen vervolgens de informatie weer doorspelen naar de bewoners.

Er is gesproken met Jolanda Luimes, van Geesterens belang. Zij zijn een aanspreekpunt voor gemeente Berkelland rondom beleidsplannen. Zo wordt door hen de volgende onderwerpen genoemd: “dorpsvisie, wegenplan, woningbouw, recreatie, subsidies, etc.” Daarnaast organiseren zij elk jaar een paasvuur, zij zijn betrokken bij de intocht van Sinterklaas en zorgen zij voor AED (herhaling) cursussen (Geesterengld, 2022). In bijlage X staat het interview met Luimes uitgewerkt. Hierin is gebleken dat zij een voordeel ziet in een omgevingstafel. Echter moet er wel genoeg draagvlak bij komen kijken, anders ziet zij geen toevoeging ervan in. Geesterens belang zal graag een plek willen waar initiatieven makkelijker aangedragen kunnen worden.

De contactpersoon vanuit Geesterens belang is Jolanda Luimes. Haar contactgegevens zijn:

j.arentsen@online.nl

Er is gesproken met Gerritjan Schepers van Mooi Lochem. Dit is een stichting die bestaat uit 4 bestuursleden. De stichting hoort bij Lochem en ze houden zich hier bezig met de natuur en het milieu rondom Lochem. Zij zijn de schakel tussen de bewoners en de gemeente en dit delen zij online. Ze hebben online een uitgebreid netwerk. Schepers gaf dan ook de tip om duidelijk het doel van de omgevingstafel te publiceren online, dan kunnen mensen het altijd opzoeken. Hij hoopt voor het gebied dat met de omgevingstafel mensen betrokken worden en er goede samenwerkingen ontstaan. Zie bijlage XI.

De contactpersoon vanuit Mooi Lochem is Gerritjan Schepers. Zijn contactgegevens zijn:
gerritjanschepers@gmail.com

Met de andere verenigingen is geen interview gehouden, maar Marcel Peer gaf via de telefoon wel aan dat hij dit een mooi initiatief vond en hoopt dat er vordering in komt.

De contactpersoon vanuit Belangenvereniging Zwiep is Marcel Peer. Zijn contactgegevens zijn:
belangenverenigingzwiep@gmail.com
+31 6 51682859

De contactpersoon vanuit Leef in Borculo is Herbert te Velthuis. Zijn contactgegevens zijn:
info@leef-inborculo.nl

De contactpersoon vanuit Vereniging contact Barchem is Epi Postma. Zijn contactgegevens zijn:
epi.postma@postmaibd.nl

De contactpersoon vanuit Gelselaars belang is Jan Buits. Zijn contactgegevens zijn:
Buistjan@outlook.com

Bewoners en bedrijven aan de Nettelhorsterweg

De groep actoren die het meest moeten profiteren van de omgevingstafel, zijn de mensen die in de omgeving van de Nettelhorsterweg wonen en/of werkzaam zijn. Niet alleen bewoners vallen hieronder, maar ook bedrijven als De Melktap en andere melkveebedrijven en varkensboerderijen.

Bewoners rondom de Nettelhorsterweg

Alle bewoners in het gebied zijn erg belangrijk. Hun mening is van hoge waarde, omdat dit voor en door bewoners is in samenwerking met de experts. Zij moeten vroegtijdig betrokken worden, zodat men

Belangrijke bedrijven rondom de Nettelhorsterweg

Bedrijven die opvallend veel gebruik maken van de N825 met voornamelijk met zwaar verkeer, zijn Friesland Campina en ForFarmers. Friesland Campina is namelijk gevestigd in Lochem en in Borculo. Voor uitwisseling van goederen tussen de twee fabrieken maken zij gebruik van de N-weg, maar ook om op de snelweg te komen.

Daarnaast zit er ook nog een basisschool in het gebied, de Openbare Dalton Basisschool Nettelhorst. Dit is een belangrijke actor, omdat verkeersveiligheid erg belangrijk is voor de naar schoolgaande kinderen.

Bedrijven kring Berkelland

In Berkelland zitten allerlei bedrijven die ondernemend zijn. Zij beschikken over kennis van de bedrijven kant. Uit het interview is gebleken dat bedrijven vaak wel mee willen denken. Verder heeft zij door haar rol als voorzitter binnen de bedrijvenkring een groot netwerk en weet ze precies welke persoon bij welk bedrijf hoort. Mocht er een bedrijf nodig zijn om aan te sluiten bij de

omgevingstafel dan kan er contact opgenomen worden met haar en kan zij de juiste persoon aanwijzen. In bijlage XIII staat het interview uitgewerkt.

De contactpersoon vanuit Bedrijven kring Berkelland is Erna Koeslag. Zijn contactgegevens zijn:

Erna@adfizi.nl

+31 6 21270673

Industriële kring Lochem

Volgens Nico de Vos, van de industriële kring Lochem, willen bedrijven vast wel meedoen met de omgevingstafel, maar willen zij niet te veel tijd erin stoppen en hebben bedrijven niet de behoefte om dingen te financieren. Hij vindt het mooi om te horen dat Stichting De Slimste Weg hier mee bezig is, alleen geeft hij hun wel de tip mee om te zorgen voor voldoende draagvlak. Zelf weet hij niet goed wat het precieze doel is en hij denkt dat er meer mensen in de omgeving zijn die dat niet weten, zie bijlage XII.

De contactpersoon vanuit Industriële kring is Nico Vos. Zijn contactgegevens zijn:

Nicodevos1956@gmail.com

Andere gemeentes en gebiedsontwikkelaars

Naast de genoemde gemeentes en gebiedsontwikkelaar zijn andere gemeentes en gebiedsontwikkelaars ook stakeholders binnen dit project. Zij kunnen namelijk kijken en leren hoe het is om een omgevingstafel in een gebied te hebben in plaats van een gemeente. Daarbij zijn sommige al bezig met omgevingstafels en kunnen zij Proeftuin Nettelhorst ondersteunen.

2.3. Marketing en verkoop

Om bekendheid aan de omgevingstafel te geven en te zorgen dat hier gebruik van wordt gemaakt, is marketing een essentieel onderdeel. Het marketingplan bestaat uit een zevental onderdelen: de product beschrijving, prijsverantwoording, locatie, hoe het wordt gepromoot, welke mensen er nodig zijn om de omgevingstafel uit te voeren, welke materialen er nodig zijn en hoe het proces goed verloopt.

Product

Er zal een omgevingstafel 'op de markt worden gebracht'. Het is een dienst voor alle omwonenden van Proeftuin Nettelhorst waarbij zij initiatieven aan kunnen dragen om aan tafel te bespreken met verschillende type stakeholders als omliggende bedrijven, experts vanuit overheidsinstanties, waterschap, ect. Wel moet het initiatief betrekking hebben op duurzaamheid, mobiliteit, circulariteit of veiligheid om aangemeld te kunnen worden voor de omgevingstafel. Het eindresultaat van een sessie aan de omgevingstafel zou moeten leiden tot een helder beeld of het initiatief überhaupt haalbaar zou kunnen zijn en als dit het geval is hoe de vergunningsaanvraag dan zo compleet mogelijk aangeleverd kan worden.

Deze omgevingstafel zal ertoe leiden dat de inwoners uit de omgeving zich meer gehoord voelen, de kans hebben om vooraan het besluitproces mee te participeren met de overheid en gemakkelijker en sneller aanvragen kunnen doen om de omgeving mooier, duurzamer en innovatiever in te richten.

Kosten van een sessie aan de omgevingstafel

Het aanmelden van een initiatief bij de omgevingstafel en het participeren hieraan is geheel kosteloos. Echter zijn eventuele kosten voor koffie, thee, et cetera wel voor ieders eigen rekening.

Wanneer de sessie niet op locatie plaatsvindt, maar in de Melktap zullen hier kosten aan verbonden zijn. Deze kosten zijn voor de initiatiefnemer(s). Mogelijk kunnen deze kosten (of een deel hier van) gesubsidieerd worden.

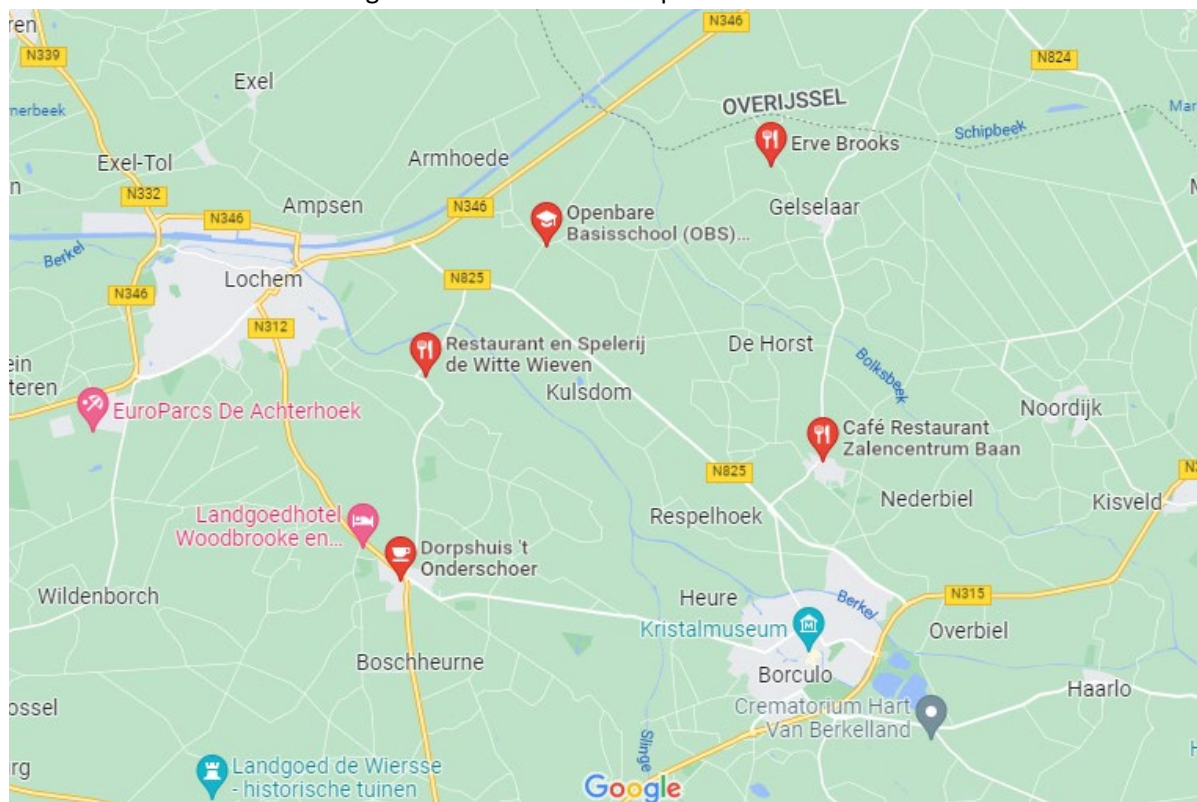
De experts zullen een vrijwilligersbijdrage ontvangen afkomstig uit de te ontvangen subsidies.

Locatie omgevingstafel

De omgevingstafel wordt georganiseerd in de omgeving van Proeftuin Nettelhorst gelegen in het buitengebied tussen Borculo en Lochem, wat de plaatsen Zwiep, Nettelhorst, Geesteren, Gelselaar en Barchem bevat. Wanneer mogelijk zal de sessie plaatsvinden op locatie bij de initiatiefnemer, indien dit niet mogelijk is zal de sessie worden georganiseerd in de Melktap in Geesteren (adres: Nettelhorsterweg 21, 7274 EA Geesteren).

Promotie van de omgevingstafel

Op 25 mei heeft de eerste promotie van de buurtbijeenkomst plaatsgevonden waarbij het projectteam (de studenten van Hogeschool Van Hall Larenstein) de buurtbijeenkomst welke zal plaatsvinden op 13 juni 2022 hebben gepromoot bij Basisschool de Poolster in Nettelhorst en bij verschillende andere plaatsen: Restaurant en Spelerij de Witte Wieven in Lochem, Erve Brooks in Gelselaar, Café Restaurant Zalencentrum Baan in Geesteren en op het Dorpshuis 't Onderschoer in Barchem. Hier hebben wij flyers uitgedeeld (zie bijlage XV) waarbij we de mensen die we hebben gesproken hebben bij de school de flyers persoonlijk uitgedeeld hebben en ook hebben verteld wat de omgevingstafel inhoudt. Op de andere locaties hebben we de flyers achtergelaten welke mensen zelf mee kunnen nemen. Zie figuur 3 voor alle locaties op de kaart.

Figuur 3 Promotie plaatsen. Bron: Google maps

De volgende promotie zal op de buurtbijeenkomst zelf zijn. Tijdens deze avond zullen wij aan de buurt toelichten wat de omgevingstafel inhoudt, wat onze bevindingen hieromtrent zijn, wat zij aan de omgevingstafel hebben en hoe verschillende stakeholders kijken naar participatie in de omgevingstafel.

De omgevingstafel zal verder worden gepromoot worden via (advertenties op) verschillende sociale media: een eigen facebook- en instagramprofiel én via de sociale mediakanalen van burgergroepen uit de omgeving. Via deze kanalen zal in een post uitgelegd worden wat de omgevingstafel inhoudt, wanneer de eerstvolgende omgevingstafel is en welk initiatief wordt behandeld.

De huidige website zal ook nog in de lucht blijven ook via dit kanaal zal de omgevingstafel worden gepromoot en zal er een agenda te zien zijn wanneer alle sessies plaatsvinden.

Ook zal de omgevingstafel mogelijk gepromoot kunnen worden via sociale mediakanalen van de stakeholders/experts, hierover zal contact plaats moeten vinden.

People

De omgevingstafel heeft geen bestaan zonder een aantal belangrijke vaste partners om de initiatiefnemers van essentiële informatie te voorzien, dit zijn:

- Gemeente Lochem (voor vergunningverlening)
- Gemeente Berkelland (voor vergunningverlening)
- Provincie Gelderland (voor vergunningverlening)
- Waterschap Rijn en IJssel (voor initiatieven welke de waterhuishouding aangaan)
- Adviesbureau Overmorgen (voor professioneel advies over organisatie van de omgevingstafel van buitenaf)
- Bedrijvenkring Lochem
- Industriële kring Berkelland

Uiteraard zijn er veel meer mensen betrokken bij de omgevingstafel maar dit zal afhangen welk initiatief aangedragen zal worden en hierop zullen de benodigde experts en stakeholders gebaseerd worden.

Fysieke benodigdheden

Om de omgevingstafel mogelijk te maken is allereerst natuurlijk een initiatief op gebied van duurzaamheid, mobiliteit, circulariteit of veiligheid nodig, de buurt (belanghebbenden) en de experts. Maar er is ook een plek nodig waar de sessies georganiseerd kunnen worden (bijvoorbeeld de Melktap). Deze locatie dient over een aantal faciliteiten te beschikken:

- Elektriciteit
- Internet
- Beamer + scherm (in geval van een klein groepje is een laptop voldoende)
- Tafel en stoelen
- Koffie, thee, fris

Proces

Het is belangrijk dat er een goede structuur is voor de rollen tijdens de sessie. Deze rollenbeschrijving is uitvoerig beschreven in hoofdstuk 5.4.

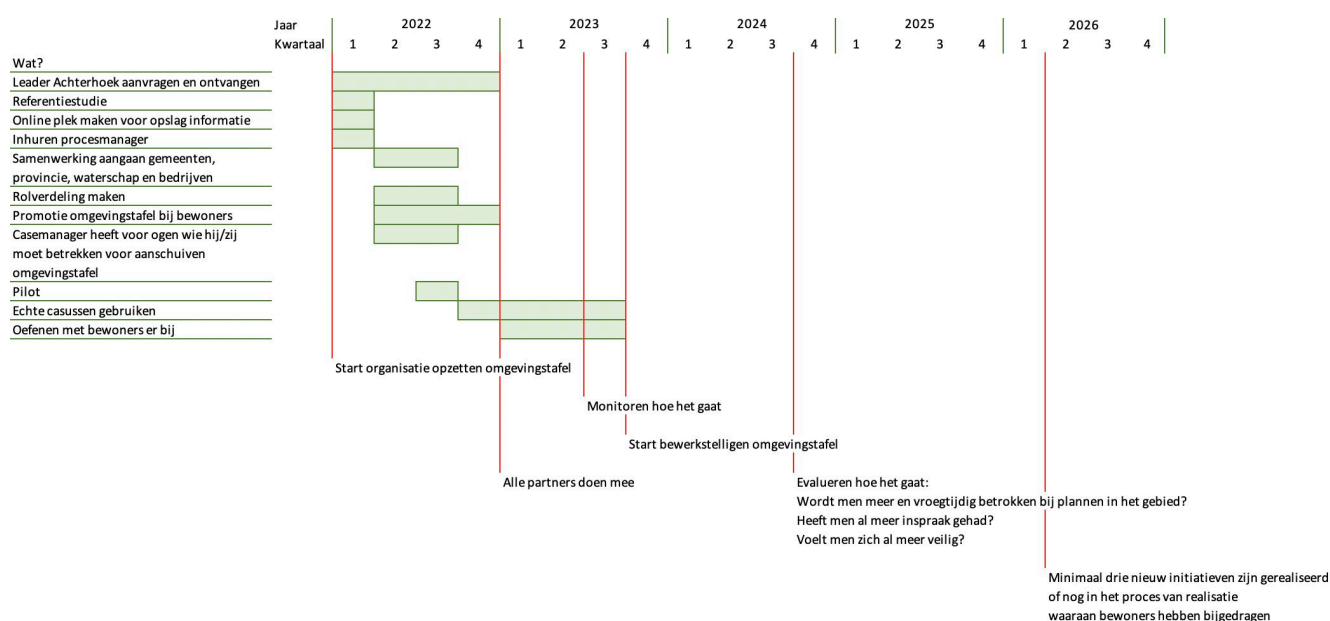
Verder is het belangrijk dat de initiatieven op één manier binnenkomen, voor de archivering is het handigste dat dit online gebeurt. Er zal dus op de website van Proeftuin Nettelhorst een extra

pagina gemaakt moeten worden voor de omgevingstafel, zodat mensen hier hun initiatieven in kunnen dienen. Het is kostenbesparend om geen nieuwe website voor alleen de omgevingstafel te bouwen en daarnaast is er op deze website al veel informatie te vinden is over de proeftuin en is alles overzichtelijk op één site te vinden.

2.4. Mijlpalen en maatstaven

Het idee om een omgevingstafel op te zetten en te bewerkstelligen in dit gebied is natuurlijk mooi, maar het moet ook werken. Om te toetsen of het wel goed gaat met de omgevingstafel zijn er verschillende mijlpalen opgezet. Deze mijlpalen staan hieronder beschreven en schematisch weergegeven in figuur 4:

- Alle partners doen mee aan het eind van 2022
- In juni 2023 moet er gekeken worden wat er nog moet veranderen als laatste, voordat de omgevingstafel officieel gebruikt kan gaan worden
- De omgevingstafel gaat in oktober 2023 officieel gebruikt worden
- Na een jaar, dus in oktober 2024, moet er een evaluatie worden gehouden om te controleren of iedereen wel tevreden is met de werking van de omgevingstafel
- Na twee jaar zijn er drie initiatieven gerealiseerd waaraan bewoners hebben bijgedragen

Figuur 4 Mijlpalen en maatstaven

Naast de mijlpalen zijn er meerdere factoren die bepalen of de omgevingstafel een succes is. Als eerst moet men begrijpen wat de omgevingstafel is, daarna moet men initiatieven aandragen of gevraagd worden om mee te doen bij een initiatief, maar het belangrijkste is het resultaat wat er mee geboekt wordt. Uit de evaluatie die na een jaar gehouden wordt, moet blijken dat men zich daadwerkelijk meer verbonden en betrokken voelt met het gebied en de gemeentes, provincie, waterschap, etc. Het moet voor iedereen voelen alsof zij samen het gebied dragen, dat er saamhorigheid is. Ook moet het fijnstof in de lucht verminderd zijn en zijn er nieuwe ideeën voor een circulaire economie in het gebied.

3. Financiële plan

In het volgende hoofdstuk worden de financiën van het lopende project toegelicht, de geschatte kosten voor het opzetten en bewerkstelligen uitvoeren van een omgevingstafel en de eventuele vergoedingen die toegediend kunnen worden. Daarnaast wordt gekeken naar de mogelijke voordelen die een omgevingstafel kan brengen.

3.1. Kosten en financiers

De volgende paragraaf wordt er gekeken naar de kostenpost geeft een toelichting van de kostenposten van de onderneming en het project en worden deze verder toegelicht. Daarbij wordt omschreven welke kosten gecompenseerd kunnen worden door subsidies en sponsoring.

Tijdens het onderzoeken en opzetten van een adviesrapport voor het omschrijven van het proces worden kosten gemaakt. Hierom is er een begroting gemaakt waarin de kosten en financiers neergezet zijn, zie tabel 1 Extra kosten, zoals een fotograaf, afhuur van de Melktap en eventuele kosten voor koffie, thee en bier op de buurtbijeenkomst zijn hierin niet opgenomen. Deze kosten werden namelijk voor eigen rekening genomen, waardoor het niet opgenomen is in de begroting.

Tabel 1 Begroting studenten

	Kostenpost	Aantal	Eenheidsprijs	Bedrag	Financiering
Promotie	A5 Flyers	150	€ 0,35	€ 52,50	(School)
	Reiskosten studenten			€20,-	(Studenten)
Bewoners	Reiskosten studenten			€20,-	(Studenten)
avond	Onvoorziende kosten			€10,-	(Studenten)

Stichting 'Proeftuin Nettelhorst begint groter te worden, nu hebben zij alleen een samenwerkingsverband waar enkele duurzame proeven worden getest, maar een omgevingstafel is een sociale onderneming waardoor de kosten omhoog zullen gaan. De kosten die nodig zijn voor het opzetten van een omgevingstafel zijn berekend om een aanvraag te doen bij 'Leader Achterhoek'. Dit is een organisatie die lokale onderneming kunnen voorzien van de nodig financiën. Hans Leeftang heeft een aanvraag gedaan en hierin wordt een overzicht gegeven van de kosten die ongeveer nodig zullen zijn voor het opzetten van de omgevingstafel.

In tabel 2 staan de kosten en financieringsplan van zomer 2022 tot en met 2024 uiteengezet. Hierin is te zien dat de kosten voor Proeftuin Nettelhorst € 97.500,- bedraagt. De kosten zijn het grootst voor het inhuren van iemand die ontwerpend onderzoek doet en het inhuren van een procesmanager. De ontwerpende onderzoeker zal het werk van Saxion nalopen en inzoomen op de plekken waar een ontwerp opgave ligt. De kosten zijn berekend op basis van een uurtarief en ervaring met de Schetsschuit. Het is een tool om te helpen bij het uitwerken van ontwerpen. Hier heeft Proeftuin Nettelhorst eerder mee samengewerkt. De procesmanager zal kijken naar de mogelijkheden en verder uitwerking van de omgevingstafel kijken. Zij zal vooral kijken naar community building rond de omgevingstafel. De procesmanager is iemand die boven alle betrokken partijen staat en maakt een koppelingen met belangenverenigingen. De kosten zijn bedacht vanuit een vorige samenwerking met een procesmanager, die Proeftuin Nettelhorst had ingehuurd. De kosten voor de inhuur communicatie en drukwerk staan voor het magazine 'Toekomst', die vier keer uitgebracht wordt in de twee jaren. Als laatste worden de kosten van de vrijwilligers meegenomen. Dat is gebaseerd op €22,- per uur voor 640 uur in de komende twee jaar.

De financiering komt ook vanuit verschillende hoeken. De grootste kosten kunnen vergoed worden door de EU. Hier is een aanvraag van 40.000 gedaan, omdat hier de grootste kans ligt om financiering te krijgen. Er is een kans dat het niet allemaal uitbetaald wordt, maar hier valt wel geld

uit te halen. Om de grote bedragen te financieren wordt aan overheid instanties en fondsen geld gevraagd. Via de overheden wordt de €11.000,- waarschijnlijk wel vergoed. Bij de fondsen wordt het nog lastig. Hier zijn al veel aanvragen gedaan, maar vaak komt er geen financiering uit. Hierom moet eigenlijk gezocht worden naar een extra andere manier van financiering. Hier wordt zo meer over verteld. De kosten voor het magazine wordt voor een deel overzien door sponsoring. Afgelopen jaren zijn de financiering hiervan altijd rond de €5000,- geweest. Echter kunnen er nog nieuwe sponsors bij komen of afvallen. Dus het bedrag kan hoger of lager zijn. Dan zijn de kosten voor het vrijwilligerswerk ook opgenomen als financiers. Het is namelijk kosteloze vrijwilligers werk, maar het werd in de kosten in financiers meegenomen. Zodat de aanvraag compleet is en het totaal plaatje van kosten wel duidelijk is. Dan is er nog de crowdfunding. Hierdoor is er afgelopen jaren ongeveer €2.500,- binnengehaald, dit ging via verschillende 'goede doelen acties'. Proeftuin Nettelhorst werkt samen met 'Club 52, word je lid' om geld op te halen via crowdfunding. Als laatste is er bijna geen eigen bijdrage.

De kosten en financiers zijn gebaseerd op de aanvraag bij Project IDEE LEADER Achterhoek. In Bijlage XIV staat de aanvraag.

Tabel 2 Kosten en financiers 'Proeftuin Nettelhorst'

Planning uitvoering project			
Startdatum		Zomer 2022	
Einddatum		Zomer 2024	
Geraamde kosten		Financieringsplan	
Kosten organisatie bijeenkomsten	€ 1.500,-	Gevraagde EU-bijdrage	€ 40.000,-
Kosten ontwerpend onderzoek	€ 20.000,-	Gevraagde bijdrage overheden	€ 11.000,-
Kosten inhuur procesmanagement	€ 20.000,-	Bijdragen van fondsen (er zijn contacten met lokale fondsen, het Oranjefonds en het Stimuleringsfonds voor de creatieve industrie)	€ 11.000,-
Kosten inhuur communicatie 4x 3500,- =	€ 14.000,-	Sponsoring	€ 5000,-
Kosten drukwerk 4x 3500,- =	€ 14.000,-	Inzet vrijwilligersuren (€ 22,- per uur)	€ 28.000,-
Vrijwilligersuren 640 uur per jaar a €22,-	€ 28.000,-	Overige bijdragen (crowdfunding)	€ 2.500,-
		Eigen bijdrage	€ nihil
Totale kosten (raming)	€ 97.500,-	Totale financiering	€ 97.500,-

In de aanvraag is niet meegenomen om de website professioneel aan te laten passen. In het advies in hoofdstuk 5 komt naar voren dat de website een plek heeft waar aanvragen voor een initiatief

kunnen worden gedaan. Het zal alleen mogelijk zijn als er meer uit crowdfunding gehaald wordt of als er een website expert in het gebied van Proeftuin Nettelhorst is, die het gratis wil doen.

De kosten die per jaar terug zullen komen staan in de tabel 3. De terugkerende kosten zullen de kosten voor organisatie bijeenkomsten, het magazine, vrijwilligersuren en eventuele inhuren van een adviesbureau zijn. Het magazine wordt door sponsoring en crowdfunding gefinancierd. De kosten voor de vrijwilligers worden gefinancierd door het vrijwilligerswerk van de werknemers van Proeftuin Nettelhorst. Alle financiering zal hetzelfde gaan als tussen 2022 tot en met 2024, alleen nu hoeft maar op één plek extra financiering komen. Aangezien fondsen en overheden al vaker geen financiering verleend heeft, wordt er van uit gegaan dat de EU een bijdrage doet van €17.000,- per jaar.

Tabel 3 Kosten per jaar

Geraamde kosten		Financieringsplan	
Kosten organisatie bijeenkomsten	€ 1.500,-	Gevraagde EU-bijdrage	€ 17.000,-
Kosten inhuur communicatie 4x 3500,- =	€ 14.000,-	Sponsoring	€ 5000,-
Kosten drukwerk 4x 3500,- =	€ 14.000,-	Inzet vrijwilligersuren (€ 22,- per uur)	€ 28.000,-
Vrijwilligersuren 640 uur per jaar a €22,-	€ 28.000,-	Overige bijdragen (crowdfunding)	€ 2.500,-
		Eigen bijdrage	€ nihil
		Sponsoring	€ 5000,-
Totale kosten (raming)	€ 57.500,-	Totale financiering	€ 57.500,-

In tabel 4 staan de kosten die per omgevingstafel kunnen zijn. In hoofdstuk 5 staat toegelicht dat het een optie is om een adviesbureau in te huren als een onpartijdige partij. Het is alleen mogelijk als er financiering mogelijk is. Zoals het eruit ziet na 2024 zullen de kosten van Proeftuin Nettelhorst minder hoog zijn en is er meer geld voor het inhuren van een onpartijdige voorzitter. Er zal gekeken moeten worden naar de mogelijkheden, wellicht kan het via overheden, fondsen of de EU-bijdrage.

Tabel 4 Kosten per omgevingstafel

Kosten per omgevingstafel	
Adviesbureau inhuren, als voorzitter (zie H5). 2 uur.	Onbekend

3.2. Baten

Een omgevingstafel heeft vele voordelen voor alle betrokken partijen. Te beginnen bij de inwoners van het gebied van Proeftuin Nettelhorst. Zij kunnen door een omgevingstafel aanvragen doen, die sneller verwerkt zullen worden. Hierdoor hoeven zij minder uit te zoeken en besparen zij veel tijd. De inwoners met een idee hoeven nu niet meer bij beide gemeenten hetzelfde idee te presenteren. Het zal een makkelijkere weg zijn om plannen en/of innovaties financieel te ondersteunen door met zoveel partijen rond de tafel te zitten en na te denken over financiële regelingen.

Ook worden bewoners eerder betrokken bij projecten, krijgen ze inzicht over het proces, en zullen zij zich meer gehoord voelen door de overheidsinstanties. Hierdoor ontstaat er meer draagvlak in het gebied en krijgen bewoners meer overzicht van wat er in hun buurt speelt. Ook zal de vitaliteit van het gebied Nettelhorst omhooggaan.

Voor de overheidsinstanties is het ook voordelig om gebruik te maken van een omgevingstafel. Zij zullen namelijk inzicht krijgen over de interesses van de bewoners van Proeftuin Nettelhorst. Ook de bezwaren van bewoners tegen hun plannen worden eerder zichtbaar. Daarbij kunnen zij kennis vergaren van bewoners, die zij normaal niet zouden krijgen zonder met bewoners in gesprek te gaan. Hierdoor krijgen zij ook een beter overzicht wat er vanuit de bewoners speelt, ze zullen bottom-up te werk gaan.

Doordat innovaties sneller en makkelijker zullen verlopen zal het gebied van Proeftuin Nettelhorst werken naar een duurzame manier van leven. Hierin kan naar slimme mobiliteit, leefbaar landschap en fossielvrije en circulaire economie gestreefd worden en uiteindelijk behaald worden. De omgevingstafel draagt ook bij een toekomstbestendig landbouw te kunnen realiseren. Daarbij zullen nieuwe innovaties, zorgen voor een plezierig landschap. Hierdoor zal de recreatie omhoog kunnen gaan.

Als laatste en een van de meest belangrijke is het verhogen van de samenwerking. Doordat het gebied twee gemeentes omvat en verschillende dorpen, zal de samenhang van het gebied omhooggaan. Het moet voelen als één gebied waarbij geen verschil te merken is waar de gemeentegrens loopt. Daarbij komt er ook meer samenwerking tussen de bewoners, Waterschap Rijn en IJssel en de Provincie Gelderland.

4. De impact van de omgevingstafel

De omgevingstafel kan impact hebben op verschillende maatschappelijke en duurzame vlakken. De omgevingstafel zorgt voor meer verbinding tussen de mensen in het gebied en draagt daarbij aan het verduurzamen en opwaarderen van de natuur in het gebied. Mondiaal zijn er zeventien doelen opgesteld om de wereld beter te maken, genaamd de Sustainable Development Goals (SDG's). Hoofdstuk 4 gaat in op de SDG's waaraan de omgevingstafel direct en indirect bijdraagt. De doelen kunnen lokaal toepasbaar zijn. De omgevingstafel heeft naast positieve invloed ook een indirecte negatieve invloed op een SDG's. In figuur 5 staan alle SDG's en de impact die de omgevingstafel op hen heeft in een overzichtelijke tabel. Allen doelen waar een impact op is, worden toegelicht.

SDG IMPACT
ASSESSMENT
TOOL

Environment table

Direct positive										9		11										16	17
Indirect positive			3						8														
No impact	1	2		4	5	6	7						12	13	14	15							
Indirect negative										10													
Direct negative																							
Don't know - more knowledge needed																							

Figuur 5 SDG-impact assessment tool Omgevingstafel, 23-03-2022. Bron: (SDG, 2022)

4.1. Positieve impact

De omgevingstafel zal een positieve directe invloed hebben op de doelen 9, 11, 16 en 17.

- Doel 9: industrie, innovatie en infrastructuur
- Doel 11: duurzame steden en gemeenschappen
- Doel 16: vrede, justitie en sterke publieke diensten
- Doel 17: partnerschap om doelstellingen te bereiken

De omgevingstafel zal een positieve indirecte invloed hebben op de doelen 3 en 8.

- Doel 3: goede gezondheid en welzijn
- Doel 8: eerlijk werk en economische groei

Direct invloed

Een SDG heeft meerdere subdoelen, de omgevingstafel draagt niet aan elk subdoel bij, maar hieronder zal uitgelegd worden waarop wordt gefocust.

Doel 9

'Doel 9 streeft ernaar de mobiliteit en infrastructuur te verbeteren, en de nadelen ervan – zoals tijdverlies als gevolg van files, onveiligheid in het verkeer en druk op het milieu – te verminderen. Ook moet het bedrijfsleven innoveren en verduurzamen.'

Het moderniseren en duurzaam maken van infrastructuur en industrieën is een van de doelen waar duurzaamheidsdoel negen voor staat. In Proeftuin Nettelhorst is slimme mobiliteit een van de belangrijke thema's waaraan zij willen werken in het gebied. Daarbij speelt het thema duurzaamheid ook een belangrijke rol. Veiligheid van de weg is ook belangrijk voor de leefbaarheid in het gebied en

heeft ervoor gezorgd dat de stichting Slimste Weg in eerste instantie werd opgezet. De basisschool de Poolster te Nettelhorst ligt namelijk vlak bij de N825. Hier moet overgestoken worden door kleine kinderen en is niet altijd zo veilig. De omgevingstafel is een goede manier om partijen bij elkaar te brengen en dit probleem aan te pakken. Ook ouders en omwonenden kunnen dan hun ingevingen doen voor meer veiligheid.

Doel 11

‘Het aanbod van betaalbare woningen bepaalt waar mensen gaan wonen, naast de werklocatie en sociale relaties. Beweging op de woningmarkt is belangrijk voor starters en doorstromers. Buitenshuis is een gezonde en veilige leefomgeving van belang.’

Aan de enorme stijging van de huizenprijzen in Nederland (Frijters, 2022) kan de omgevingstafel niets doen. Bij doel 11 staat naast de huisvesting, de verkeersveiligheid heel hoog. Daarnaast richt het zich op participatieve plannen waardoor mensen zich meer verbonden moeten voelen met de gemeenschap. Daarbij draait het doel bij aan het reduceren van de milieu-impact, door het verbeteren van de luchtkwaliteit. In de proeftuin wordt er gefocust op verkeersveiligheid, participatie en willen ze slimme mobiliteit. Dit zijn thema's waarover de omgevingstafel zich zal buigen. De uitkomsten van de omgevingstafel dragen dus bij aan doel 11.

Doel 16

‘Het ervaren van onveiligheid kan een grote impact hebben op het persoonlijke leven en heeft effect op de welvaart. Doeltreffende, verantwoordelijke en transparante instituties zijn essentieel voor het ontwikkelen en behouden van die welvaart.’

De omgevingstafel sluit aan op doel 18, omdat door een omgevingstafel inwonende eerder in het proces van besluit inzicht krijgen in gemaakte plannen van de omgeving. Door de transparantie van de overheidsinstellingen weet men wat er gebeurt en waar ze aan toe zijn. Hierdoor oefent er een positieve invloed uit op de sfeer en welvaart van de omgeving.

Doel 17

‘Internationale samenwerking is nodig om de capaciteit en middelen te versterken om de duurzame ontwikkelingsagenda uit te voeren. Het realiseren van de doelen vereist samenhangend beleid, een coöperatieve omgeving en het aangaan van nieuwe mondiale partnerschappen.’

Proeftuin Nettelhorst en daarmee de omgevingstafel draagt bij aan doel 17. De service moet ervoor zorgen dat verschillende partners en stakeholders meer verbonden worden. Hiermee worden grenzen overschreven en 2 gemeentes, de provincie, waterschap en bewoners meer verbonden met elkaar. Zo zal er bijgedragen worden aan het werken aan samenhangende doelen en beleid. Daarbij zal een gebied meer samenwerking verkrijgen.

Doel 3

‘Het voorkomen van voortijdige sterfte veroorzaakt door overdraagbare en niet-overdraagbare ziektes en psychische problemen staat hoog op de VN-agenda. Het aanpakken van roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik kan de gezondheid van veel Nederlanders verbeteren.’

Stichting ‘Slimste weg’ heeft als doel een schone leefomgeving. Binnen het gebied van Proeftuin Nettelhorst geven zij aan dat zij een beleefbaar landschap willen. Door hieraan te werken kan de onderneming indirect invloed hebben op de gezondheid van de mensen. Een schoon landschap zorgt ervoor dat mensen in het gebied minder ziek worden.

Doel 8

‘Doel 8 bevordert aanhoudende, inclusieve en duurzame economische groei, volledige en productieve tewerkstelling en zorgt voor waardig werk voor iedereen.’

Doel acht houdt zich onder andere ook bezig met het bevorderen van beleidslijnen die productieve activiteiten en ondernemerschap ondersteunen. De omgevingstafel is een sociale onderneming met maatschappelijke impact. De economische groei in het gebied moet niet ten kosten gaan van de achteruitgang van het milieu. Zoals het zwaar verkeer dat over de N825 rijdt. Met de omgevingstafel kan gezamenlijk met grote bedrijven naar duurzame innovaties en/of oplossingen worden gezocht.

4.2. Negatieve impact

Op één doel heeft de omgevingstafel indirect negatieve impact. Dit is doel 10.

‘Dit doel gaat over het verminderen van ongelijkheid tussen landen. Maar ook in eigen land is sociale samenhang onontbeerlijk voor het goed functioneren van de samenleving. Iedereen moet gelijke kansen krijgen om deel uit te maken van de sociale infrastructuur’.

Er zijn twee subdoelen waarop er indirecte negatieve invloed is, namelijk 10.3 en 10.4:

10.3 Gelijke kansen verzekeren en ongelijkheden wegwerken, ook door het afvoeren van discriminerende wetten, beleidslijnen en praktijken en door het bevorderen van de geschikte wetgeving, beleidslijnen en acties in dit opzicht

10.4 Beleid voeren dat geleidelijk tot een grotere gelijkheid leidt, in het bijzonder inzake fiscaliteit, lonen en sociale bescherming.

De omgevingstafel dient als een hulpmiddel voor het handhaven en participeren voor de in de toekomst geldende omgevingswet. Het doel hiervan is dat bewoners meer en eenvoudiger inspraak hebben middels de omgevingstafel op plannen in hun leefomgeving.

De verschillende belangenverenigingen uit de vijf dorpen zullen door middel van een afgevaardigde bewoner worden vertegenwoordigd. Voor deze belangenverenigingen is wel een lidmaatschap en financiële bijdrage nodig.

Echter zullen mensen, wie zich niet zo snel in het openbaar durven te uiten, dit in de omgevingstafel nog erger ervaren. Hierdoor kan het voorkomen dat men zich minder tot niet gehoord zal voelen. Daarbij kan het contributiegeld een drempel zijn voor bewoners om lid te worden van een vereniging. Hierdoor zullen zij geen inspraak (meer) hebben. Daarbij wordt indirect het aanzien en de macht van de mensen die zich publiekelijk durven te uiten groter. Daarmee glijdt het aanzien van de mensen die moeite hebben met openbaar spreken weg, waardoor de ongelijkheid tussen deze twee groepen inwoners groter kan worden.

Het is van belang dat lid zijn van zo’n belangengroep geen tot zo min mogelijk drempels heeft. Om de ongelijkheid te voorkomen, moet de toegankelijkheid zijn als burger inspraak te hebben in de omgevingstafel. Hierbij is het doel in 2025, dat iedereen mogelijkheid heeft via de omgevingstafel te participeren aan een innovatieve (duurzame) leefomgeving.

5. Procesadvies

Het projectteam is in februari 2022 begonnen met het werken aan het proces voor het opzetten van de omgevingstafel. Hiervoor zijn er verschillende fasen opgesteld en is er al begonnen met het proces. Als eerste moet het doel van een omgevingstafel duidelijk zijn.

5.1. Doel

Het is voor het slagen van dit sociale project nodig dat het doel van de omgevingstafel duidelijk is voor iedereen. Zodra er een duidelijk doel is die door iedereen begrepen wordt, kunnen partners en stakeholders goed meedoen aan de omgevingstafel. Uit de interviews is namelijk gebleken dat potentiële partners en stakeholders een omgevingstafel voor het gebied wel zien zitten. Het is nu alleen nog niet duidelijk wat het doel is van Proeftuin Nettelhorst met de omgevingstafel. Hierom zal Proeftuin Nettelhorst zijn doelen duidelijker geformuleerd moeten krijgen, zoals wordt aangegeven in bijlage XII. Het doel van Proeftuin Nettelhorst en het doel van de omgevingstafel wordt in deze paragraaf omschreven.

Proeftuin Nettelhorst focust zich op de drie grote thema's: slimme mobiliteit, beleefbaar landschap, en fossielvrij en circulaire economie. Samen met bewoners wil Proeftuin Nettelhorst dit bereiken. Zij willen dat iedereen zich verbonden voelt met het gebied. De drie thema's moeten duidelijk uitgewerkt worden in een visiedocument voor het gebied, zodat de mensen weten wat er wordt verstaan onder deze thema's. Hierna kunnen ze samen met overheden, bedrijven en andere betrokken partijen, onder leiding van Proeftuin Nettelhorst, via de omgevingstafel hun invloed uitoefenen.

Het doel van de omgevingstafel is om initiatiefnemers, experts, overheidspartijen en belanghebbenden bij elkaar aan tafel te brengen. Hierdoor wordt het proces van het wenselijke initiatief versneld, omdat iedereen die iets met het initiatief te maken heeft bij elkaar zit. Hiermee sluit dat goed aan op de omgevingswet die er aan komt.

Doordat alle partners en stakeholders met zijn alle rondom de omgevingstafel komen krijgt men vroegtijdig inzicht in plannen die er voor de omgeving zijn. De omgevingstafel is tevens niet alleen voor de bewoner als initiatiefnemer, maar de gemeenten, provincie of andere partij kan ook met een initiatief komen. Dit moet zorgen voor meer draagvlak, meer inzicht in het proces en plannen. Daarbij draagt het bij aan een versnelde procedure. Het komt doordat men elkaar leert kennen, echt in gesprek komt met elkaar en met elkaar samenwerkt. Daarbij wordt er op een efficiëntere manier naar een oplossing gezocht.

Alle doelen voor de partners en stakeholders staan in hoofdstuk 2.2. omschreven.

5.2. Vormgeving Omgevingstafel

De omgevingstafel zal door burgerinitiatief Proeftuin Nettelhorst opgezet worden. Zij zijn een partij, die zich richten op een gebiedsgerichte aanpak en hebben al een netwerk van experts om zich heen door alle samenwerkingen (Proeftuinnettelhorst, 2021). Daarnaast bestaat de partij uit bewoners die voor de leefbaarheid voor de bewoners opkomen. Door samenwerkingen aan te gaan met experts en bewoners willen zij dat het gebied samengedragen en onderhouden wordt. In hoofdstuk 2 zijn alle partners en stakeholders benoemd. In paragraaf 5.4. worden alle rollen benoemd en de mogelijke personen die deze rol kunnen bekleden. Tevens kans het voor komen dat binnen een gemeente, waterschap en provincie een verandering in functies kan plaatsvinden. Er moet daarom rekening gehouden worden met de mogelijke veranderingen en het eventueel opnieuw inwerken van mensen. Hierdoor kan het voorkomen dat mogelijke partijen voor een tijd niet goed betrokken kunnen zijn.

Om de omgevingstafel goed te laten verlopen is het nodig dat aanvragen makkelijk kunnen binnenkomen. Hierom wordt geadviseerd de website te updaten met een mogelijkheid makkelijk vragen in te dienen. Hiervoor zal het nodig zijn een goed uitgedacht formulier vorm te geven, zodat mensen een duidelijke aanvraag kunnen doen. Het kan hierbij helpen een professionele website maker in te huren. Daarbij kan een procesmanager helpen bij het uitwerken van het formulier. Hiernaast is het ook nog een mogelijkheid om een stemplatform te maken waar de bewoners en/of belanghebbende groepen hun mening kunnen achterlaten over de aangedragen ideeën.

5.3. Proces omschrijving

Om de omgevingstafel op te zetten zijn er meerdere fases die doorlopen moeten worden. Deze zijn opgesteld aan de hand van procesomschrijvingen van de gemeente West-Betuwe en Lochem, het handboek voor Vereniging van Nederlandse Gemeente en 'procesgericht werken met bewoners' van de gemeente Berkelland. Dit is allemaal op de gemeentes gericht. In dit geval wordt de omgevingstafel niet op een gemeente gericht, maar op een gebied. Ook komt het initiatief nu vanuit een stichting. Dit leidt ertoe dat het meer oefening en tijd kost.

Fase 1 Referentiestudie

De duur van de eerste fase is een kwartaal. Hierin wordt er een referentiestudie uitgevoerd om erachter te komen wat een omgevingstafel is, wat de valkuilen zijn en welke tips zijn allemaal hebben. Het projectteam heeft deze referentiestudie uitgevoerd bij de Gemeente West-Betuwe, deze ondervindingen zijn te vinden in bijlage VI. Daarnaast is er gesproken met Anouk Paris van adviesbureau OverMorgen. Zij heeft bij meerdere provincies en gemeenten geholpen met het opzetten van een proces en zo ook dit projectteam, zie bijlage IX. Uit ervaring is gebleken om de studie in de eerste drie maanden uit te kunnen voeren, er minimaal zes uur in de week voor nodig is. Voor een vrijwilliger kost dit veel tijd, waardoor er iemand ingehuurd moet worden of juist iemand van Proeftuin Nettelhorst betaald had moeten worden als zij dit zelf hadden gedaan. Daarbij is het document van VNG Realisatie geraadpleegd (VNG, 2020).

Naast de Gemeente West-Betuwe zijn er meer partijen welke een omgevingstafel hebben opgezet of bezig zijn met de opzet hiervan binnen hun instantie, voorbeelden hiervan zijn de Provincie Utrecht en de Provincie Gelderland. Bij deze instanties zou dus eventueel nog een referentiestudie uitgevoerd kunnen worden.

Fase 2 Rolverdeling en verantwoordelijkheden

De tweede fase gaat over het verkennen van de omgevingstafel zelf en hoe deze moet worden ingevuld. De duur van deze fase is een half jaar. Er moet gekeken worden naar welke rollen er voor de partners en de proeftuin zijn, want om de omgevingstafel goed te kunnen laten plaatsvinden zijn er verschillende personen met een bepaalde rol. Dit zorgt voor duidelijke structuur en resultaten. Deze worden toegelicht in 5.4. De rollen moeten ook gevuld worden, dus moeten er mensen voor gezocht worden. Daarnaast moet er een vaste locatie komen waar de bijeenkomsten van de omgevingstafel plaatst gaan vinden. Naast deze fysieke plek is er een digitale plek nodig waar de initiatieven binnenkomen en waar deze opgeslagen worden. Er moet gekeken worden wie er allemaal bij deze digitale omgeving kan, omdat ook andere documenten van de omgevingstafel en evaluaties hier opgeslagen worden.

Naast dat er gekeken is welke rollen er zijn en wie deze rollen moeten vervullen, moet er ook gekeken worden naar de partners die aan de tafel kunnen aansluiten. Hierover heeft de projectgroep een oppervlakkig onderzoek naar gedaan, zodat er een impressie van de rollen

gegeven kan worden. Het is van belang dat de betrokken partners een lijst met vaste mensen aanleveren die wanneer nodig aan kunnen schuiven aan de tafel. Hiermee wordt bedoeld dat de gemeenten of waterschap van elke afdeling of elk team een vast persoon heeft die mee kan doen. Het aanschuiven van de partijen verschilt per innovatie, dit ligt namelijk aan het onderwerp, maar het is wel belangrijk dat wanneer de partijen nodig zijn er ook duidelijk is wie benaderd moet worden. Dit is ook iemand zijn vaste taak binnen de rolverdeling van de omgevingstafel.

In deze tweede fase is het belangrijk dat alle partners goed op de hoogte is wat zijn/haar rol is bij de omgevingstafel en wat ieders verantwoordelijkheden zijn. Hierbij is het ook belangrijk dat de bewoners goed en duidelijk geïnformeerd worden van wat er allemaal binnen deze opzet speelt. Het doel moet duidelijk uitgelegd worden en men moet bij de hand meegenomen worden, zodat zij niet achterblijven in de onzekerheden die ze hebben. Dit zorgt voor transparantie en inzicht.

Fase 3 Oefenen

De derde fase voor het opzetten van de omgevingstafel is de langste fase. Hierin wordt er namelijk geëxperimenteerd en geoefend met de omgevingstafel. Er wordt gekeken naar de beste inrichting van de tafel. Dit duurt ongeveer een jaar, omdat er twee gemeenten een samenwerking aan moeten gaan. Dit vraagt om veel oefening. Ook omdat de casemanager goed overzicht moet hebben van alle experts wie te vragen om aan te schuiven bij een initiatief.

Na het oefenen met elkaar vindt er een overlap plaats naar het echt toepassen van casussen van de mensen. Het zal ook hier weer een tijd duren voordat men volledig doorheeft wat precies de bedoeling is. Oefening zal kunst baren.

Fase 4 Uitvoering en evalueren

Als de omgevingstafel eenmaal is opgezet is het belangrijk dat alle partijen samen om tafel komen om het verloop te evalueren en monitoren. Ze moeten met een open houding naar het project kijken en de voordelen en nadelen afwegen. Daarbij kijken naar de verbeter punten. Het moet daarna teruggekoppeld worden aan de bewoners van Zwiep, Nettelhorst, Gelselaar, Geesteren en Barchem. Zo creëert dat een gevoel van vertrouwen bij de bewoners.

Deze fase duurt een kwartaal. Hierna hoort de omgevingstafel officieel van start te gaan. Deze mijlpaal zal gevierd worden met alle partijen. Het is een mooie stap in de geschiedenis voor gebiedsgericht werken en de samenwerkingen tussen bewoners en gezaghebbende partijen. Hier moet alleen realistisch mee blijven worden omgegaan. Het zal voor een tijd nodig zijn om kritisch naar de omgevingstafel te kijken en ervoor te zorgen dat deze optimaal blijft werken. Hierom is er nog een fase 5.

Fase 5 Kennis delen

Het is belangrijk om ideeën over de vormgeving van de omgevingstafel met soortgelijke gebieden uit te blijven wisselen. Hierdoor kan de tafel alleen maar verbeteren. Een voorbeeld van zo eenzelfde soort gebied is Stichting Renkums Beekdal (renkumsbeekdal, Z.D.). Hier richten ze zich ook erg om burgerparticipatie, bottom-up strategie en helderheid voor omwonenden in plannen in dat buitengebied. Voor meer informatie:

5.4. Rolverdeling Omgevingstafel

Binnen een omgevingstafel zijn verschillende rollen. Sommige kunnen opgepakt worden door vrijwilligers van Proeftuin Nettelhorst. Andere worden aangevuld door de gemeente, provincie en/of Waterschap. Daarbij is er een mogelijkheid om adviesbureaus in te schakelen en als laatste zijn de bewoners betrokken. In de volgende paragraaf staat per rol de taken en de persoon/organisatie

die deze rol vervuld. Hierin kunnen altijd veranderingen komen naarmate verder aan de uitwerking van de omgevingstafel wordt gewerkt.

- **Initiatiefnemer**

Een initiatiefnemer dient de casus in van zijn of haar initiatief. Het is belangrijk dat het initiatief zo helder mogelijk is verwoord, zodat iedereen om de tafel begrijpt wat er wordt bedoeld. Om de initiatiefnemer daarbij te helpen, zal er een formulier ingevuld moeten worden. Het liefst is dat mogelijk via de website van de omgevingstafel, deze zal nog aangemaakt worden. Zoals in paragraaf 5.2. genoemd is kan dat gedaan worden met behulp van professionals en/of een procesmanager. Hierin zal vragen gesteld worden over het initiatief en de onderwerpen waaronder het valt. Bij een groot onderwerp of gebrek aan kennis gaat een samenwerking met de casemanager spelen. De casemanager helpt de initiatiefnemer de aanvraag uit te werken.

Zij moeten ervoor zorgen dat de buurt betrokken wordt bij het opzetten van het initiatief, door bij hen langs te gaan, het plan voor te leggen en om op- en/of aanmerkingen te vragen. Dit zal in de meeste gevallen leiden tot meer draagvlak. Eenmaal begonnen aan de omgevingstafel onderhandelt de initiatiefnemer met de experts aan tafel, kan vragen stellen en wordt samen gekeken naar de volgende nemende stappen. De initiatiefnemer hoort kennis te krijgen over de voortgang van het proces en de procedure.

- **Belanghebbenden**

De belanghebbenden zijn inwoners van het gebied Proeftuin Nettelhorst die betrokken kunnen zijn bij een initiatief, ook de belangenverenigingen uit de verschillende dorpen spelen hier een grote rol in. Zij zijn er voornamelijk om mee te denken en uitwerken van het initiatief. Het is belangrijk dat de initiatiefnemer alle belanghebbenden benaderd en uitnodigt voor de omgevingstafel. Zo worden de belangen van inwoners van het gebied Proeftuin Nettelhorst vroegtijdig duidelijk en voorkomt het later, dat er op het proces bezwaar wordt gemaakt. Hier kunnen belangengroepen een grote rol spelen. Aangezien zij al in contact staan met de omgeving. Hierdoor kunnen zij helpen bij draagvlak vinden.

- **Casemanager/facilitator**

De casemanager is de organisatorische spin in het web. Het zal een persoon zijn binnen de organisatie van Proeftuin Nettelhorst. De casemanager heeft het eerste contact met de initiatiefnemer en zal altijd in gesprek gaan over de casus. Alleen als het initiatief voldoet aan het bijdragen van duurzaamheid, mobiliteit, circulariteit en/of veiligheid. Naar aanleiding van de aanvraag en het gesprek zal de casemanager opzoek gaan naar de benodigde experts. Hiermee gaat de initiatiefnemer het gesprek aan en met andere betrokkenen. De casemanager plant de bijeenkomst(en) van de omgevingstafel. De locatie wordt in samenspraak gedaan met de betrokkenen van de omgevingstafel. De casemanager is niet verantwoordelijk om alle omwoners te betrekken, dat is een taak van de initiatiefnemer.

- **Voorzitter**

De voorzitter is de gespreksleider in de omgevingstafel. Ook wel procesbewaker genoemd. Degene zorgt ervoor dat iedereen aan het woord komt, zonder onderbreking. Daarbij zorgt de facilitator voor verduidelijking, door vragen te stellen en herhaald in het kort wat er gezegd wordt. Hierdoor zal de omgevingstafel productief en professioneel verlopen. Om de voorzitter zo onpartijdig mogelijk te hebben, wordt aangeraden iemand van een adviesbureau in te huren, bijvoorbeeld Overmorgen. Het zal alleen mogelijk zijn als hier financiën vanuit de gemeente of andere fondsen vrijgesteld

wordt. Door een onpartijdige partij in te huren is er garantie, dat de voorzitter niet met een partij in zee gaat, omdat degene daarvoor werkt. Als het niet mogelijk is, moet er een andere partij aangedragen worden. Hierover moet goed overleg gevoerd worden en kan per omgevingstafel eventueel anders zijn.

- Experts

Om ervoor te zorgen dat de initiatiefnemer verder kan met zijn aanvraag, is het nodig met experts aan de omgevingstafel te zitten. De experts rondom de tafel zijn adviseurs die op basis van hun expertise kijken naar het initiatief, dit zullen mensen van verschillende afdelingen van de overheidsinstanties zijn. Per initiatief zijn verschillende experts nodig. Zoals in fase 2 staat omschreven, zal verder onderzoek nodig zijn om exact te weten welke expert vanuit welke partij duidelijk is. Het kunnen werknemers zijn van gemeente Berkelland, gemeente Lochem, provincie Gelderland, Waterschap Rijn en IJssel, Industriële kring Lochem, Bedrijvenkring Berkelland en eventueel belanghebbende groepen. Experts hebben een openhouding en beantwoorden vragen, kijken naar de haalbaarheid en helpen de initiatiefnemer te kijken naar de volgende stappen die zij moeten nemen. In plaats van dat zij gelijk nee zeggen, wordt er gekeken naar een 'ja, mits'.

Hier zal zoals in paragraaf 5.3. omschreven staat verder onderzoek moeten plaatsvinden. Er zijn namelijk nog geen duidelijke rollen voor de omgevingstafel. Hier moet met de betrokken partijen samen overlegd worden. Binnen gemeente Lochem zijn zij al een omgevingstafel aan het uitwerken. Dus hier zal vast al een verdere uitwerking zijn. Vanuit gemeente Berkelland zijn wel contactpersonen waar de Omgevingsmanager mee samen werkt. Dus hier valt vast samenwerking uit te winnen. Bij het waterschap zijn Ynte en Marco (zie paragraaf 2.2.) geïnteresseerd in samenwerking. Voor provincie Gelderland moet verdere gesprek aan gaan over de mogelijkheden. Zelfde geldt voor de Industriële Kring Lochem en Bedrijvenkring Berkelland

- Conclusie trekker

Het is belangrijk dat er na afloop van het gesprek of de discussie die plaats gevonden heeft bij de omgevingstafel een conclusie getrokken wordt, zodat er duidelijkheid is bij de initiatiefnemer. Deze persoon mag niet van een van de partijen met expertise zijn, maar moet onafhankelijk zijn. Zo wordt onbegrip bij de initiatiefnemer voorkomen.

- Reflector

Na afloop wordt het gesprek beoordeeld op basis van inhoud, proces en taalgebruik. Hij geeft aan wat goed ging en wat beter kan. Dit moet ervoor zorgen dat de volgende keer het gesprek nog beter gaat. Hij kan ook na enige tijd invallen als het gesprek niet meer te begrijpen is qua taal gebruik voor de initiatiefnemer of belanghebbenden. Bij gebrek aan mensen kunnen de rol van reflector en voorzitter samen aan één persoon worden toegekend kan voorzitter en reflector samengevoegd worden.

Bibliografie

- Borgert, J., & Luchtenberg, P. (2017, april 21). *Fietser overleden na aanrijding met vrachtwagen in Lochem*. Opgeroepen op mei 12, 2022, van De Stentor:
<https://www.destentor.nl/lochem/fietser-overleden-na-aanrijding-met-vrachtwagen-in-lochem~a39d1676/>
- Geesterengld. (2022). *Geesterens Belang*. Opgeroepen op mei 23, 2022, van Geesterengld:
<https://www.geesterengld.nl/pages/dorpsplein/geesterens-belang.php>
- Overmorgen. (2022). *Wie wij zijn*. Opgeroepen op februari 11, 2022, van Overmorgen:
<https://overmorgen.nl/wie-wij-zijn/>
- Peter Luchtenberg. (2019, juni 11). *Automobilist komt om het leven bij aanrijding in Lochem*. Opgeroepen op mei 16, 2022, van Tubantia:
<https://www.tubantia.nl/achterhoek/automobilist-komt-om-het-leven-bij-aanrijding-in-lochem~a0e49c23/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>
- Proeftuinnettelhorst. (2021). *Over ons*. Opgeroepen op juni 14, 2022, van Proeftuinnettelhorst.nl:
<https://www.proeftuinnettelhorst.nl/overons/default.aspx>
- Provincie Gelderland. (Z.D.). *N825: Lochem – Borculo*. Opgeroepen op juni 14, 2022, van Gelderland:
<https://www.gelderland.nl/wegwerkzaamheden/n825-lochem-borculo>
- renkumsbeekdal. (Z.D.). *Renkums Beekdal en participatie*. Opgeroepen op juni 13, 2022, van renkumsbeekdal: <https://www.renkumsbeekdal.nl/meedoen/participatie/>
- SDG. (2022). *GET STARTED WITH THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS! IT IS A MISSION POSSIBLE*. Opgeroepen op mei 15, 2022, van SGD Impact Assessment tool:
<https://sdgimpactassessmenttool.org/en-gb>
- Slimsteweg. (2019). *over ons*. Opgeroepen op mei 14, 2022, van slimsteweg.nl:
<https://slimsteweg.nl/over-ons/>
- VNG. (2020, februari). *Plan van aanpak Omgevingstafel*. Opgeroepen op juni 14, 2022, van VNG:
https://vng.nl/sites/default/files/2020-05/plan-van-aanpak-omgevingstafel-7-februari-2020_0.pdf

Figurenlijst

<i>Figuur 1 gebied Proeftuin Nettelhorst</i>	7
<i>Figuur 2 Organogram Proeftuin Nettelhorst</i>	13
<i>Figuur 3 Promotie plaatsen. Bron: Google maps</i>	18
<i>Figuur 4 Mijlpalen en maatstaven</i>	20
<i>Figuur 5 SDG-impact assessment tool Omgevingstafel, 23-03-2022. Bron: (SDG, 2022)</i>	25

Tabellenlijst

<i>Tabel 1 Begroting studenten</i>	21
<i>Tabel 2 Kosten en financiers 'Proeftuin Nettelhorst'</i>	22
<i>Tabel 3 Kosten per jaar</i>	23
<i>Tabel 4 Kosten per omgevingstafel</i>	23

Social Business Model Canvas

Key Resources - Area - Clear goal > what do the resident want to achieve with the environment table? > Which topics will be discussed at the environment table? > Clear organisational structure for the environment table - Future visions > formed by residents - Active local residents <i>What resources will you need to run your activities? People, finance, access?</i>	Key Activities - Investigate reference area > how is it set up and arranged? > did they have pitfalls? > what is going great? - Interviews in the area > with residents who are innovative > with major influence companies - Visiting and investing the area - Investigate: Communitybuilding - Arrange evenings for residents to collect feedback > does it connect with their wishes? - Getting in contact with the two municipalities > read their policy > doing interviews <i>What programme and non-programme activities will your organisation be carrying out?</i>	Type of Intervention 2 - Organise a start session - Intermediate presentation - Final presentation All this related to the environment table <i>What is the format of your intervention? Is it a workshop? A service? A product?</i>	Segments 1 - Entrepreneurs directly near the Nettelhorsterweg - Government > Gemeente Berkelland > Gemeente Lochem > Provincie Gelderland > Waterschap Rijn en IJssel - Investigators - Residents of Nettelhorst - Estates near Nettelhorst <i>Who benefits from your intervention?</i> Beneficiary	Value Proposition 3 - Community > Social cohesion (working together) - Financial support for initiatives and innovations - Being involved at the front of decisions that will be made Beneficiary Value Proposition Impact Measures - Two municipalities will be working together - Residents will be more involved in municipal plans - Group (consisting of residents, entrepreneurs, investigators and government) will take the lead <i>How will you show that you are creating social impacts?</i>
Partners + Key Stakeholders - Gemeente Berkelland - Gemeente Lochem - Provincie Gelderland - Waterschap Rijn & IJssel - Bewoners/omwonende - Saxion - Burgerinitiatief slimste weg - Friesland Campina - ForFarmers <i>Who are the essential groups you will need to involve to deliver your programme? Do you need special access or permissions?</i>		Channels 6 - Billboards (locally obtained) across the roads with visions of the future - Social media - Local newspapers > the project will be an article in the magazine 'Toekomst' afterward - Invitations for meetings with residents will be personally handed to them <i>How are you reaching your users and customers?</i>	Customer 4 - Burgerinitiatief Slimste Weg - Proeftuin Nettelhorst - Gemeente Berkelland - Gemeente Lochem <i>Who are the people or organisations who will pay to address this issue?</i>	Customer Value Proposition 5 - Residents will think along with innovations in their living environment from the beginning > Feeling heard <i>What do your customers want to get out of this initiative?</i>
Cost Structure - Posters - Tavel expenses students - Invitations for the meetings - Renting a location > coffee/tea <i>What are your biggest expenditure areas? How do they change as you scale up?</i>		Surplus - Invest in the community > Magazine > Meetings <i>Where do you plan to invest your profits?</i>	Revenue - Crowdfunding - Small donations - Subsidy <i>Break down your revenue sources by %</i>	

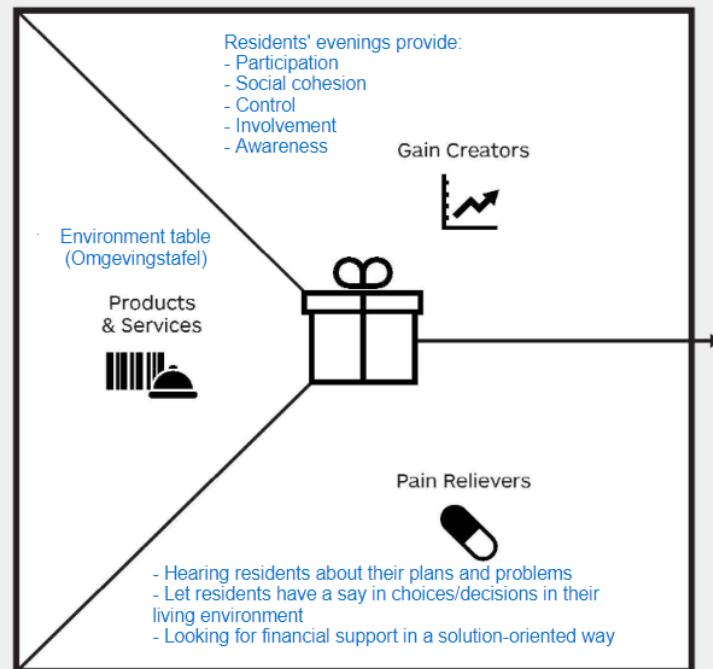
Inspired by The Business Model Canvas

Bijlage II Value Proposition Canvas

The Value Proposition Canvas

Value (Proposition)
Map:

Environment table

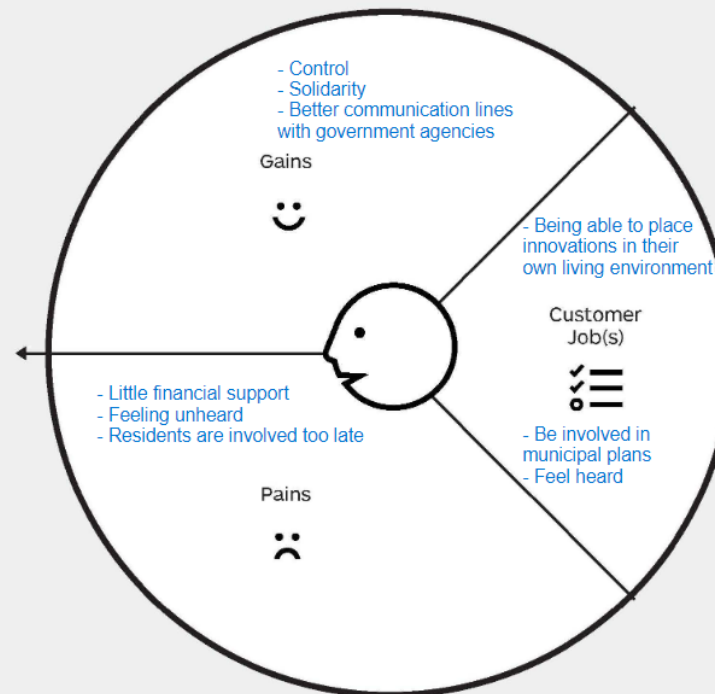
Copyright Business Model Foundry AG
The makers of Business Model Generation and Strategyzer

 Strategyzer
strategyzer.com

The Value Proposition Canvas

Customer (Segment)
Profile:

Resident of the environment

Copyright Business Model Foundry AG
The makers of Business Model Generation and Strategyzer

 Strategyzer
strategyzer.com

Test Card

Strategyzer

Test Name

Content environmenttable

Deadline

15 April 2022

Assigned to

Citizen interest groups

Duration

3 weeks

STEP 1: HYPOTHESIS

We believe that

the environmenttable content can be filled by all the researches, citizens, entrepreneurs and government parties their interests. To make it a place to communicate and share idea

Critical:

STEP 2: TEST

To verify that, we will

interview different citizen interest groups and make contact with companies and the government

Test Cost:

Data Reliability:

STEP 3: METRIC

And measure

what the content of the environmenttable will be

Time Required:

STEP 4: CRITERIA

We are right if

we can include all the parties and their given content in the environmenttable

Copyright Business Model Foundry AG

The makers of Business Model Generation and Strategyzer

Test Card

 Strategyzer

Test Name Sides environmenttable

Deadline 15 April 2022

Assigned to People involved setting up environmenttable

Duration 3 weeks

STEP 1: HYPOTHESIS

We believe that

it could be difficult to connect all the parties and hand the start-up over and motivate everyone to continue the project.

Critical:

STEP 2: TEST

To verify that, we will

interview Anouk en Marije, they were both involved in setting up an environmenttable for West-Betuwe.

Test Cost:

Data Reliability:

STEP 3: METRIC

And measure

what the traps and difficulties are for setting up an environmenttable. Also to find out what work well.

Time Required:

STEP 4: CRITERIA

We are right if

we gain the information about the traps and difficulties which we can apply to setting up our environmenttable

Test Card

Strategyzer

Test Name Testing gains

Deadline 10 March 2022

Assigned to Citizens of the area

Duration 30 min

STEP 1: HYPOTHESIS

We believe that

the environment table gives citizens insight into the decisions of the area, such as solidarity and better lines of communication with the government

Critical:

STEP 2: TEST

To verify that, we will

give a presentation to show our ideas and progress. and with this we can ask if we're going in the right direction

Test Cost:

Data Reliability:

STEP 3: METRIC

And measure

if people agree with our statements

Time Required:

STEP 4: CRITERIA

We are right if

they agree with the filled in pains and gains

Learning Card

 Strategyzer

Insight Name

Testing gains

Date of Learning 10 March 2022

Person Responsible

Project team

STEP 1: HYPOTHESIS

We believed that the environment table gives citizens insight into the decisions of the area, such as solidarity and better lines of communication with the government

STEP 2: OBSERVATION

We observed That the citizens appreciated it that we were checking in on their needs already and they told us we were going to the right direction.

Data Reliability:

STEP 3: LEARNINGS AND INSIGHTS

From that we learned that we know what the pains and gains are

Action Required:

STEP 4: DECISIONS AND ACTIONS

Therefore, we will keep our pains and gains the same in our value proposition

Learning Card

 Strategyzer

Insight Name Testing downs and plus sides

Date of finding 05 may 2022

Person Responsible People involved setting up environment table

STEP 1: HYPOTHESIS

We believed that It could be difficult to connect all the parties and hand the start-up over and motivate everyone to continue the project.

STEP 2: OBSERVATION

We observed that setting up an environment table in one municipality was hard to set up.

Data Reliability:

STEP 3: LEARNINGS AND INSIGHTS

From that we learned that Since we have 2 municipalities there is a bigger chance that it will be harder to set it up for the foundation.

Action Required:

STEP 4: DECISIONS AND ACTIONS

Therefore, we will We have to really convince the two municipalities involved with the foundation

Learning Card

 Strategyzer

Insight Name Testing Content
environmenttable

Date of Publishing 05 may 2022

Person Responsible Citizen interest groups

STEP 1: HYPOTHESIS

We believed that the environmenttable content can be filled by all the researches, citizens, entrepreneurs and government parties their interests. To make it a place to communicate and share idea.

STEP 2: OBSERVATION

We observed that they are unknown of an environmenttable, but are curious about the content. They do think it can add to work better together

Data Reliability:

STEP 3: LEARNINGS AND INSIGHTS

From that we learned that that the citizen interest groups want to get more involved in the broader environment then their own village.

Action Required:

STEP 4: DECISIONS AND ACTIONS

Therefore, we will invite them at the citizen evening where we will give our advice about the environmentabel

Bijlage IV Interview gemeente Lochem

Interviewer: Lotte Hartkamp

Geïnterviewde: Frieso Veltkamp, Jan Olde Loohuis

Opgenomen

Duur: 39 minuten

Datum: 25 mei 2022

Uitleg wie wij en zij zijn

Hoe groot is de gemeente

34000 inwoners – 300 werknemers bij de gemeente – meeste parttimers

Hoe is jullie aanpak met de omgevingswet

Vanaf 2016 bezig met invoering omgevingswet. Basisaanpak is om zoveel mogelijk klaar te zijn om wettelijke taken uit te kunnen voeren en om tot beleidsneutraal over te kunnen gaan.

Inspelen op veranderingen in de omgeving.

Hebben jullie een visie geschreven rond de omgevingswet?

(voor hun tijd) Destijds is de gedachte geweest om niet te vernieuwen om te vernieuwen, te behouden wat te behouden is. Alles wat waardevol is blijft.

Hoe zien jullie een omgevingstafel?

➤ Vraag terug eerst: wat houdt het volgens jullie in en wat onze opdracht daarbinnen is Proeftuin Nettelhorst uitleg – terugvraag vanuit hen – en het idee van de omgevingstafel en onze rol als studenten erin

Kennen mensen in de Nettelhorst omgeving

Waar komen jullie vandaan?

Komen zelf uit Brabant en Twente, maar Jan woont nu al wel 6 jaar in de gemeente Lochem

Aanvullend verhaal, wie is Hans Leeftang en wat is onze taak, met het onderzoek

Hoe staan jullie tegenover de omgevingstafel/ wat houdt het voor jullie in?

Zien het als een manier waarop een inwoner of bedrijf indicatieven kunnen aandragen → complexere, niet een boom aanplanten ofzo maar bijvoorbeeld een zorgboerderij starten. Waar meerdere beleidsmedewerkers moeten benaderd worden. Zodat het proces sneller verloopt Dus de aanvragen die complexer zijn dan de reguliere aanvragen

Wat doen jullie nu als gemeente al om samen te werken?

Vooroverleggen > aanvragen specificeren. Samenwerken verder is voornamelijk bestemmingsplannen.

Aanculling Jan: verschillende modus heb je erin. Huisbouwen – melkvisstal, contact met aanvrager, dat zijn standaard procedures/ een op een contact. Aan de andere kant heb je nieuwe kleine ontwikkelingen, daar hebben we omgevingsmakelaars voor.

Er wordt per ontwikkeling wel gekeken welk participatieproces er het beste bij past en ook bij de omgeving. Hangt een beetje van het initiatief af, want het moet wel makkelijk en snel mogelijk verlopen.

Hoe hoog schatten jullie de participatie binnen Lochem?

Mensen worden mondig. Bij woningbouw komt er veel inspraak op, soms constructief en soms meer van dit wil ik niet. We proberen dat te stimuleren, maar het is wel lastig als gemeente om je daarin te veel te mengen.

“Gemeente ik heb een idee, help mij verder” kan lopen tot spanning.

Ook zijn er karakterschetsen gedaan, wat voor soort mensen er in Lochem wonen. Hoger opgeleide mensen willen niet de hele tijd op de vingers gekeken worden door de gemeente – hoe krijg je dat dan goed

Ze hebben een snel service (snel een vergunning krijgen en door) maar ook een ontwerpondersteuning

Hebben jullie nog meer redenen waarom jullie zelf een omgevingstafel willen opzetten? Naast de omgevingswet

Het is moeilijk om iedereen aan tafel te krijgen.

Mensen het idee geven van “wij denken met jullie mee” integraal werken – bij een omgevingstafel krijg je te horen wat de andere partijen al doen.

Het maakt het samenwerken makkelijker, alle betrokkenen rond de tafel krijgen zodat het sneller verwerkt kan worden.

Nog meer redenen?

Meer integrale wegen van belangen. Wat beweegt iemand en hoe kun je deze beter bij elkaar kunnen brengen

Wat zijn de stappen die jullie tot nu toe hebben gezet om naar de omgevingstafel toe te werken

Wat heeft de VG (vereniging in hun gemeente) hierover geschreven.

Zijn een werkgroep gestart en zijn gaan kijken naar wat ze per proces nodig hebben en wie er een rol in heeft, wat moet er besloten worden en wat is de volgende stap etc.

Dit processchema kan opgestuurd worden

En zijn hier nu een pilot voor aan het draaien. → nog in de oefenfases

Doen jullie dat alleen met mensen van hier of ook van buitenaf?

In de volgende ronde zullen er mensen van buiten de gemeente aansluiten, we zitten nu in de eerste ronde wat meer een oefen fase is en met interne mensen. In de volgende ronde zullen er meer partijen aansluiten. Zo worden in de volgende fase ook waterschap, betrokken mensen uit de gemeente, omgevingsdienst, veiligheidsregio om de tafel gezet.

Hebben jullie al een vorm van samenwerking gehad met Proeftuin Nettelhorst?

Niet persoonlijk, ook niet in de zin van een omgevingstafel omdat die nog niet staat.

Hoe staan jullie tegenover een samenwerking met Proeftuin Nettelhorst.

Hele open vraag, het ligt eraan welke verwachtingen aan beide kanten is. Ook verschilt in korte en lange termijn, dat is lastig om zo hier nu al in te schatten.

Er zijn veel gebiedsinitiatieven komen nu. Proeftuin Nettelhorst heeft meer haakjes, wat het ook weer lastiger kan maken. Omdat ze meer afdelingen aan moeten tikken.

Hoe zou je het kunnen afbakenen.

Van elkaar weten waarvoor je er bent.

Hoe denken jullie dan dat zo'n samenwerking met Proeftuin Nettelhorst kan toevoegen aan jullie qua omgevingstafel?

Het helpt om te weten hoe een omgevingstafel uitpakt binnen zo'n gebied en bij de bewoners. Het ligt eraan wat zij aandragen voor zo'n tafel. Het voorbeeld van die vangrail die stikstof opvangt kan

goed aangedragen worden binnen zo'n tafel. Maar omdat het nog niet bekend is wat er besproken gaat worden is het lastig in te schatten.

Samenwerking met gemeente Berkelland. Hebben jullie contact, doen jullie al projecten samen?
"Niet precies hun vakgebied"

Op invoering ingevingswet komen alle Achterhoekse gemeentes elke 6 weken samen, maar dat gaat meer over hoe het gaat en wat ze tegen zijn gekomen. Maar het is voornamelijk wel binnen eigen grenzen kijken en niet per se met elkaar.

Het verschilt wel per vakgebied wat het contact is met andere gemeentes, zo is het bijv. op inkoop wel groot met bijvoorbeeld de gemeente Zutphen.

Wat zou voor ons de eerste stap kunnen zijn om als wij een advies moeten geven aan Proeftuin Netterhorst wat zij moeten doen? Om dit van start te gaan, vooral naar jullie als gemeente

Heel plat: kopje koffie komen drinken, vertel waarom je er bent, waar raak je elkaar en waar niet. Gewoon in gesprek gaan, daar heb je geen uitgebreide sessies voor nodig.

Hoe is het contact met de provincie en waterschap

Is meer voor de vak inhoud gaat vaak tussen de vergunningverlener en de provincie/
Waterschap

Het kan dus een mogelijkheid zijn dat deze partijen door Proeftuin Nettelhorst worden aangedragen bij de omgevingstafel en de gemeente Lochem zorgt voor de interne mensen.

Advies: hou m eerst simpel. Samenwerking van ketenpartners op gang brengen, langzamerhand ingewikkelder maken en opbouwend laten merken waarom je de ander nodig hebt.

Algemene tips voor ons?

Duidelijke procesinrichting

Doorlooptijden + communicatie. Want je werkt met omwonende en participatie.

➔ Zij maken brochures met het proces – wat betekent het voor jou, waarom dit proces.

Omschrijving wat wij denken van de omgevingstafel

Aanvraag vollediger aangevraagd kan worden.

Uitleg buurtbijeenkomst. Onze bijdrage, van Saxion, wie er komen. En afsluiten

Jan heeft gevraagd of het resultaat van dit onderzoek met hem gedeeld mag worden,

Bijlage V Interview gemeente Berkelland

Interviewer: Jeanne Hoogveld

Geïnterviewd: Jan Lubben

Opgenomen

Datum: 25 april 2021

Plaats: Gemeentehuis gemeente Berkelland

Contactpersoon Geesteren, Borculo, Haarlo – Gemeente Berkelland

Lubben is het eerste aanspreekpunt van de gemeente Berkelland voor de mensen in de plaatsen Geesteren, Borculo, Haarlo en Ruurlo. Hij is de verbinder en gebiedsmakelaar en adviseert mensen als zij ideeën hebben. Samen met Johan Godschalk zit hij bij Stichting Achterhoek Pak An, hier geven zij advies hoe mensen het aan moeten pakken met een idee en welke partners zij hiervoor nodig hebben.

Voorheen zat hij in de gebiedscommissie, dus hij kent de mensen goed. De rol van contactpersoon bij de gemeente heeft hij nu ongeveer een jaar.

Hij heeft al wel eens gehoord van stichting de Slimste Weg en Proeftuin Nettelhorst. De dingen die ze doen vindt hij mooi, fijn dat er mensen zijn die zich zo inzetten. Het precieze doel weet hij alleen niet zo goed. Er is twee keer vergaderd met de stichting, er kwamen toen goede ideeën naar boven, maar geen concrete uitwerkingen. Hij mist eigenlijk een concreet voorstel vanuit de stichting, wat willen zij nou precies bereiken en wat is hiervoor nodig? De gemeente heeft geen idee wat de stichting nu wil. Het enige concrete is het blad TOEKOMST. Hij vindt het overigens sterk als de derde uitgave door de ondernemers is betaald.

Hij hoort wel vanuit het gebied dat men ambitieuze plannen heeft voor de Nettelhorsterweg, maar weet niet of de provincie hier genoegd aandacht aan besteed. Hij is benieuwd naar de ambitie van de provincie voor deze omgeving en zou graag willen kijken waar de gemeente bij kan aanhaken.

Over een omgevingstafel weet hij niet zo veel en deze gemeente werkt er dan ook niet mee. Wel hebben zij een fijne procesbegeleiding vanuit de gemeente voor mensen die ergens een aanvraag voor doen. Dit geeft men duidelijkheid en zo is er ook meer begrip als iets lang moet duren. Nu gaat gemeente eerst met de mensen in gesprek voordat ze iets toezeggen. Ze vinden het belangrijk dat mensen eerst hun mening geven. Dan kan er een schetsontwerp gemaakt worden waar de kansen en knelpunten liggen van verschillende groepen. Dit duurt wel 4 maanden. Kost meer tijd en dit kost ook weer geld.

Als mensen een probleem hebben, dan willen zij een oplossing. Lubben vindt het belangrijk dat men inzicht krijgt in hoelang het gaat duren voordat het wordt opgepakt. Dit ligt er namelijk aan of het wettelijk is vastgelegd. Er wordt eerst gekeken wie er binnen de gemeente over dit probleem gaat. Dan wordt de locatie bekeken, want is deze wel geschikt voor de aanvraag? Als iets niet mag, komt er een bestemmingsplanprocedure. Een goed projectvoorstel is belangrijk om zo, zo snel mogelijk dingen te kunnen besluiten; waar, hoeveel geld, waarom, etc.

Hij vindt het mooi om te horen dat de stichting Slimste Weg met de omgevingstafel mensen vooraf inzicht geven en dat er meteen met alle betrokken partijen en/of gezaghebbende wordt gesproken. 'Dit past binnen het beeld dat bewoners het gebied gaan maken en het past ook bij het beeld voor meer draagvlak bij bewoners. Mooi dat de omgevingswet zo geïmplementeerd wordt.'

Hij denkt dat de gemeente goed kan bijdragen aan een omgevingstafel en hoopt ook dat het gaat lukken met alle partijen die hier ook zo in moeten staan. Wel speelt het bestuur een belangrijke rol hierin zegt hij. Zij moeten namelijk akkoord geven op zo'n soort werkwijze. Hij denkt wel dat dat lukt, de gemeente wil met goede initiatieven altijd wel meehelpen of mee meedenken op een creatieve manier, stelt hij.

Meedenken en meepraten zijn de woorden die hij hieraan wil koppelen. De situatie in beeld brengen moet het doel zijn van het gesprek door de omgevingstafel. Hij wil niet dat formaliteit dan het uitgangspunt is, maar juist de informatie die uit het gebied komt. Het is natuurlijk wel nodig om ook de haalbaarheid te blijven toetsen. Hij hoopt alleen wel dat de communicatie door bewoners zelf gebeurt in plaats van dat zij na elke keer deelnemen iedereen op de hoogte moeten stellen. Financieel moet het ook aantrekkelijk zijn, hij hoopt niet dat de omgevingstafel ervoor zorgt dat er elke keer paar ton aan de gemeente gevraagd gaat worden.

Lubben komt graag in contact met gemeente Lochem. Hij gaat er namelijk vanuit dat ze met de ambitie in hoofdlijnen wel op een lijn zitten, maar is toch benieuwd hoe zij hierin staan. Ze werken dan wel niet intensief samen, de regelingen rond toerisme, recreatie en landbouw gaat goed. Ze hebben namelijk wel contact met elkaar en weten wie ze ergens voor nodig moeten hebben. Ook bestuurlijk gaat het prima en zijn er geen conflicten. Voor ons stelt hij dat het interview wat formeler zal zijn met hen, hijzelf is namelijk erg luchtig grapt hij.

Voor het aandragen van mensen binnen de gemeente die bij de tafel kunnen aansluiten, moet er gekeken worden naar bestemming; creatief? Agrarisch? Bedrijf? Water? Nu is het nog te vroeg voor de gemeente om hier mensen aan te koppelen. Een organogram is niet aanwezig, het is bij deze gemeente een zelf organiserende structuur. Hij kan wel snel bij de juiste personen, want je hebt bepaalde groepen en dan kan hij de aanvraag naar de groep sturen die dit in hun overleg weer aan iemand toe kan wijzen. Binnen een week kan hij contact gelegd hebben met deze mensen.

De bewonersavond klinkt voor hem interessant, hij is benieuwd wat de mensen zeggen. Hij hoopt ook dat de stichting of de provincie al verder zijn met plannen voor de N-weg, zoals bijvoorbeeld een veilige oversteekplaats. Hij zou graag willen zien dat bewoners breed aanhaken bij dit soort bijeenkomst, zodat ze beseft krijgen dat door samen iets te doen, ze samen iets voor het gebied kunnen betekenen. Als laatste geeft hij ons nog de tip dat het misschien interessant is om voor de bewonersavond iemand van participatie, regisseur wijken en kennen en de nieuwe wethouder uit te nodigen.

Bijlage VI Interview gemeente West-Betuwe

Interviewer: Cleo van Gellicum

Geïnterviewde : Erwin Donga

Opgenomen

Duur: 45 minuten

Datum: 4 April 2022

Introductie

Erwin Donga is in augustus vorige jaar begonnen bij de gemeente West- Betuwe. Hiervoor heeft al bij andere gemeentes gewerkt. Zijn rol in de gemeente is teamleider van ruimtelijke ontwikkeling en wonen. Zijn team en hij houden zich bezig met beleidsvorming, omgevingswet, visies, plannen en projecten, zoals woningbouw en infrastructuur. Hij persoonlijk houdt zich bezig met het leiden van het team.

Reden omgevingstafel

Voordat de omgevingstafel iets was waar de gemeente West-Betuwe wilde beginnen, bestond de gemeente uit 3 gemeentes. Door de fusie kwamen vanuit verschillende kanalen verzoeken voor innovaties binnen. Hierdoor was het overzicht hebben lastig voor de gemeente en er waren allerlei verschillende manieren van verwerken van die verzoeken. Daarbij kwam het verzoek vanuit de bewoners om met de gemeente in gesprek te gaan over innovaties. Om aan deze wensen te voldoen en de omgevingswet te verken, huurde zij een adviseur van Overmorgen in. Hieruit kwam het advies een omgevingstafel op te zetten. Zo konden zij aan de behoeftes van de bewoners voldoen en voor hen zelf een beter overzicht en snellere verwerking van innovaties hebben.

Omgevingstafel inhoud

Op het moment is gemeente West-Betuwe op de helft in het proces van het opzetten van de omgevingstafel. De omgevingswet is erin verwerkt, zij hebben duidelijk wie aan de tafel moeten zitten. Alleen nog geen mensen vanuit de gemeente vast eraan gekoppeld. Zij hebben al geoefend met de omgevingstafel en dat verloopt goed. Hieruit komt nu een proces naar voren waar zij denken mee in het echt te kunnen werken. Nu zijn zij bezig met echte verzoeken uit te voeren en testen zij of de omgevingstafel echt werkt. Halverwege het jaar 2022 willen zij het volledig rond hebben en echt aan de slag te kunnen. Hierna moet het alleen nog het gedocumenteerd worden, zodat het gebord blijft.

Binnen de omgevingstafel is een rolverdeling. Erwin zelf zal inhoudelijk geen rol gaan spelen binnen de omgevingstafel. Hij is alleen verantwoordelijk voor het ingang zetten van de omgevingstafel. Hij is dus formeel verantwoordelijk. Inhoudelijk zullen andere mensen rollen vervullen. Hier zitten zij nog in de ontdekkingsfase. Zij moeten binnen de gemeente opzoek gaan naar personen die de verschillende rollen kunnen vervullen. Het liefst hebben zij mensen in de rol die bij hun functie binnen de gemeente past. Nu hebben mensen dubbele rollen. Iemand kan als voorzitter zitten, maar ook een stedenbouwkundige. Hier moeten zij dus nog een scheiding in maken. De rollen die nu zijn, is onafhankelijke voorzitter, secretaris en personen die inhoudelijk kennis kunnen bijdragen. De onafhankelijk voorzitter is wel van de gemeente, maar zal zich dus niet mengen in het gesprek.

Voor de omgevingstafel in West Betuwe mogen alle onderwerpen aangedragen worden. Alles wat met de omgevingswet te maken heeft en groot genoeg is om met een groep mensen te onderzoeken kan opgepakt worden met een omgevingstafel. Een innovatie moet alleen wel blijven voldoen aan het beleid dat geldt, dit staat vaak vastgelegd in de omgevingsvisie. Anders kan het niet uitgevoerd

worden. Hierom zal wel een checklijst aan moeten verbonden worden, deze kan dan vooraf gecontroleerd worden.

Betrokken partijen

Bij de omgevingstafel kunnen vele verschillende initiatieven aangedragen worden, zegt Erwin. Er zijn namelijk veel verschillende onderwerpen. Hierdoor komen wel 2/3 verschillende processen voor. De grootte van het initiatief bepaald in welk proces het wordt toegepast, deze wordt bepaald bij een intake.

Vanuit de gemeente zullen vanuit de verschillende onderwerpen een persoon aangedragen die betrokken kan worden bij de omgevingstafel. Een grote partij die kennis heeft, is de omgevingsdienst.

Door de fusie van de 3 gemeentes, zijn alle communicatie lijnen langer geworden voor bewoners. Hierom wordt een aanspreekpunt (gebiedsmakelaars) aangesteld. Zij kunnen betrokken zijn in de kerngebieden en spelen een tussenrol voor gemeente en bewoner. Hierdoor staat de gemeente beter in contact met de buurt.

De gemeente kan zelf ook de omgevingstafel inzetten. Zo kunnen zij een oproep doen aan een groep bewoners en samen met mensen van de gemeente kunnen zij dan in gesprek.

Buiten de gemeente willen zij andere partijen gaan betrekken. Denk hieraan natuurorganisaties of boerenorganisatie. Zij weten nog niet of zij hiermee aan de slag kunnen, maar daar willen zij wel heen.

Als laatste zijn de bewoners betrokken. Zij hebben steeds meer behoefte aan innovaties, maar dat is soms niet uitgewerkt. Hierom hebben zij behoefte aan gesprek gaan en de gemeente wil dat graag aanbieden. Hierdoor hoort het sneller te gaan.

Testen van omgevingstafel

Van te voren was externe begeleiding. Vanuit hier hebben zij nagedacht wat voor casus zij konden gebruiken. Voordat zij een echte casus zouden toepassen.

De gemeente nam echte casussen en oefende die met elkaar. Hierbij waren werknemers en bestuurders van de gemeente betrokken. Zij zagen in dat het proces van aanvragen complex was en dat het goed was dat gezocht werd naar een verandering.

Met echte bewoners is nog niet geoefend, dat komt er binnenkort aan.

Afgelopen jaar zijn de testen online geweest, maar liever wil je fysiek met elkaar werken. Hierbij met elkaar samen tekenen en de creativiteit loslaten. Het liefste wordt het georganiseerd op locatie, de plek waar de innovatie komt.

Reflectie omgevingstafel

De testen lieten zien dat de omgevingstafel zeker iets is wat de gemeente zou willen. De bevindingen van de testen, werden voorgelegd aan bewoners. Zij waren het met de uitkomsten eens en vonden dat het proces goed zou verlopen.

Echter kwamen wel valkuilen naar boven. Zo wilde meeste mensen te snel antwoord geven, maar het is handig soms de tijd te nemen. Anders worden beloftes gedaan, die niet altijd nagekomen kunnen worden. Het streven moet naar meeste duidelijkheid zijn.

Het liefst wilt de gemeente dat er een plek komt, waar bewoners innovaties kunnen indienen, zoals een loket. Hier kunnen bewoners duidelijk maken wat zij willen aanvragen. Zodra dat goed gaat, kan de gemeente duidelijk maken aan de bewoners wat zij moeten voorbereiden.

De gebiedsmakelaars en het gebiedsgericht werken, bevalt bij de bewoners. Hierdoor kunnen mensen in de kern met elkaar werken en er wordt geformuleerd wat en dorp belangrijk vinden. Hierdoor kan een gemeente innovaties toetsen aan de wensen. Het lastige is wel dat niet iedereen met elkaar eens is. Zo'n omgevingstafel kan hierbij wel aan bijdragen, maar zit een grens aan.

De bijdrage van een omgevingstafel is te zien bij andere gemeentes die mee experimenteren. Hier wordt gekeken naar de hoeveelheid macht die wordt overgegeven aan de samenleving. In de vorige gemeente waar Erwin werkte, hebben zij alles overgegeven aan inwoners. Hier bleek dat het een lastige opgave is om alle belangen met elkaar te verbinden, dus de gemeente moet toch een uitgangspunt aandragen. Hierbinnen kunnen dan bewoners aan de slag. Zo ziet Erwin de omgevingstafel voor zich, de gemeente geeft de afbakening en daarbinnen moeten bewoners de vrijheid krijgen om zelf innovaties te starten. Te stimuleren dat bewoners het onderling, met de hulp van de gemeente, uitzoeken.

Het bijschaven van de omgevingstafel komt pas als de omgevingstafel echt toegepast wordt. Het zal later vast nodig zijn.

Omgevingstafel voor Proeftuin Nettelhorst

Erwin raadt aan eerst te kijken hoe de hoofdlijnen georganiseerd moeten worden. Zoek eerst de rode draad uit en ga niet te veel de diepte overal in. Het moet in de praktijk getest worden en daarna moet ruimte zijn voor evaluatie en verwerking ervan. Hierdoor moet er met een open blik naar gekeken worden. Ga dus zo snel mogelijk testen.

Het is goed om te achterhalen of gemeentes met een omgevingstafel bezig zijn. Pakt de gemeente het op of wilt de stichting het zelf op pakken is iets wat afgewogen moet worden. Het moet dus goed met elkaar afgestemd worden. Dus van de voorkant moet het wel met elkaar in overstemming zijn. Als stichting is het belangrijk om als belanghebbende te weten wat er speelt. Juist met 2 gemeentes kan het weer helpen en gemeente overstijgend kan zijn.

Bijlage VII Interview provincie Gelderland

Interviewer: Lianne Guijt

Geïnterviewde : Dick Schierboom

Opgenomen

Duur: 30 minuten

Datum: 29 April 2022

Informatie over de geïnterviewde:

Tijdens het interview met de Provincie Gelderland hebben wij gesproken met Dick Schierboom. Dick is programmamanager van de gebiedsagenda Achterhoek. Een gebiedsagenda betreft gebiedsgericht werken met oog op de omgevingswet. Als programma stuurt hij anderen aan die ook in het team voor de Achterhoek zitten, ook verleent hij de subsidies.

De Achterhoek loopt vrij ver voor op gebied van de gebiedsagenda, omdat zij hier een bedrag van 9 miljoen euro voor hebben gekregen om dit verder te ontwikkelen.

De betrokkenheid tussen de provincie en Proeftuin Nettelhorst:

De provincie is via drie thema's betrokken betrokken bij Proeftuin Nettelhorst, namelijk:

- Slimme mobiliteit N3825
- Fossiel vrij en circulaire economie
- Beleefbaar landschap

De missie van de Provincie:

Samenwerken met bewoners staat bij de provincie Gelderland hoog in het vaandel, voornamelijk om draagvlak te ontwikkelen voor als ze iets uit willen voeren. Ze lopen er regelmatig tegen aan dat ze iemand nooit iemand 100% zijn zin kunnen geven, omdat er veel belangen zijn. Hierdoor vindt Dick dat mensen soms 'ten onrechte' het gevoel hebben dat de overheid hun niet genoeg hoort, maar dat komt omdat het een buitengewoon een lastig proces is.

Kijk op de omgevingstafel:

Dick geeft aan erg positief te kijken naar een omgevingstafel voor Proeftuin Nettelhorst.

Dick ziet geen directe rol voor hem in de omgevingstafel, maar misschien wel voor zijn collega van de afdeling Ruimte (Evelien Siemons). Dit zal voornamelijk zijn om te kijken of een initiatief past binnen de opgestelde omgevingsvisie, daarnaast denkt hij of zijn collega's wel eens aan te sluiten bij een aantal interessante onderwerpen.

Het contact met Proeftuin Nettelhorst is wel redelijk goed, vanuit de provincie is daar ook een team voor ingericht. Ben van Ginkel, collega Dick, is er ook regelmatig mee in contact. Het voornaamste belang hiervoor is, omdat het gaat om een provinciale weg. Hiervoor gaan zij dan ook in gesprek met omwonenden en gebruikers van de weg. Dick is de contactpersoon van het team.

Voor- en nadelen van de omgevingstafel:

Dick ziet alleen maar voordelen, hij vindt het ook heel positief dat gemeentes samen willen werken in de omgevingstafel.

Hij zegt wel dat er opgelet moet worden dat gemeentes het soms moeilijk lijken te vinden als de interne processen binnen de gemeente bijvoorbeeld al moeizaam verlopen.

Tips:

Zorg dat je alle betrokkenen informeren. Gedurende het lopende traject de partijen goed meenemen, zodat ze zich gehoord voelen. “Zorg dat je een gedragen plan hebt!”

Aan Evelien kan gevraagd worden wat de betrokkenheid is van de provincie binnen andere omgevingstafels. Voor vragen kunnen we komende periode bij Dick terecht.

Bijlage VIII Interview Waterschap Rijn en IJssel

Interviewer: Cleo van Gellicum

Geïnterviewde: Ynte Bekema en Marco van Vemden

Opgenomen

Duur: 20 minuten

Datum: 5 mei 2022

Introductie

Het interview wordt gehouden met twee mannen van het Waterschap. Marco stelt zich als eerste voor. Hij is 48 jaar en werkt al een jaar of 20 voor verschillende waterschappen. Waaronder 15/16 jaar in Amsterdam. Afgelopen 4 jaar riviereland, dat in Tiel zit. Hij is afgelopen 3,5 week in Rijn en IJssel begonnen. Hier is hij Omgevingsmanager waterbeheer in een stroomgebied van de Berkel. Algemene functie, waar die verbinding moet leggen met water en mensen. Hij is dus nog onbekend met de omgeving

Ynte begint gelijk over dat hij al met Hans heeft gesproken. Hij is Omgevingsmanager vanuit de projecten betrokken. De Berkel en rivieren die van Borculo via Lochem naar Zutphen naar de IJssel stroomt. Daarin zitten projecten rondom de planvorming. Zij gaan rondom en in die Berkel wat te veranderen dingen. Hij moet dat samen met gemeentes en bewoners afstemmen. Vandaar dat hij hierbij betrokken is. Alleen andere dingen die met water te maken hebben, heeft hij niets mee te maken. Daarom heeft hij Marco gevraagd.

Proeftuin Nettelhorst

Ynte heeft met Hans al over het gebied gesproken. Over Hans zijn perspectief en project van de Berkel. Ynte benoemt dat het belangrijk is om te weten dat tussen Borculo en Lochem ligt een visie samen gemaakt met de mensen van het gebied. Hieruit is een groot plan gekomen. Alleen vanuit Provincie Gelderland bleek weinig geld te zijn om het plan door te zetten. Als mensen grond wilde ruilen, om die Berkel daar te lopen, was geen geld voor. Hierom zat Ynte met Hans rondom de tafel. Zij hebben het namelijk het onderdeel water gehad. Het is namelijk een belangrijk onderdeel bij die tafel. Zij wilde ervoor zorgen dat die goed vertegenwoordigd word.

Ynte geeft aan dat de Berkel projecten in Proeftuin nettelhorst zou spelen. Zij zijn nog in platvorming. Hij stuurde een link waarin de projecten staan:

<https://www.wrij.nl/thema/actueel/projecten/actuele-projecten/herinrichting-berkel-almen-lochem/>

Het zijn 3 projecten. Waaronder zijwatervangen. Dus alle kleine slootjes hebben aan 2 kanten schouw pad. Zij willen er naartoe werken dat één kant is voor wandelen en de andere natuurinclusiever. Verder zijn geen initiatieven als Waterschap. Hier kan wel bij collega's nagevragen worden.

Bewoners

Ynte en Marco zijn nog zoekend naar een manier om bewoners goed te betrekken. Het ligt onder andere aan de onderwerpen die aan bod komen in een omgevingstafel. Het moet wel met het waterschap te maken, maar zij moeten dat wel uitzoeken. Zij hebben wel initiatieven waar bewoners betrokken moeten worden. Dan benaderen zij bewoners. Hier hebben zij het over bijvoorbeeld mogelijkheden om land te ruilen of om afspraken te maken. Ynte begint altijd bij mensen die het dichtste betrokken zijn bij een ontwikkeling. Als deze het overeen zijn, dan trekken zij het breder en

komt er een informatieavond. Daarbij hebben zij ook nog nieuwsbrieven, een website en sociale media.

Omgevingstafel

Marco vind vanuit het waterschap kan de omgevingstafel een handige tool zijn. Dan komt een structurele overlegstructuur. Hierdoor kan het waterschap meer informatie krijgen uit het gebied, wat speelt er en welke initiatieven er zijn. Andersom is het een ingang voor het Waterschap om over hun eigen initiatieven beter contact te hebben met belanghebbende.

Marco ziet het enige nadeel dat de omgevingstafel een verwachting kan scheppen dat elke belanghebbende altijd betrokken zijn. Dat kan ertoe leiden dat het Waterschap en andere partijen niet goed geïnformeerd wordt over een initiatief. Dus men neemt contact op met de omgevingstafel en gaat er gelijk vanuit dat iedereen nu van het initiatief weet. Hij denkt dat het risico weggehaald kan worden door alles goed uit te werken.

Samenwerking gemeentes

Marco is accounthouder van beide gemeentes (Berkelland en Lochem). Dus hij moet, samen met andere, de verbinding leggen en onderhouden. Hij weet alleen niet zo goed hoe de verbinding is. Ynte vult aan dat vanuit de projecten er een goeie relatie. Voornamelijk met de mensen van de gemeente mensen die betrokken zijn vanuit ruimtelijke ordening. Het gaat prima, maar afgelopen jaar was wat rommeliger. Onder andere door corona. Daarbij heeft Lochem veel wisselingen gehad en intern Waterschap ook. Dus beide kanten was het lastig om alles goed over te dragen.

Marco voegt toe dat vele organisaties veel verschuivingen zijn. Zo zie je dat het lastig is de continuïteit te waarborgen van zo'n omgevingstafel.

Tips

Ynte benoemde dat goed gekeken moet worden naar wat de frequentie is en wie je dan uitnodigd. Hij denkt dat het waarschijnlijk elke 4 weken is. Je wilt namelijk niet te veel mensen erbij, maar je wilt mensen ook niet te laat te betrekken. Hij stelt voor dat je misschien met 2 kringen werkt. Vind het evenwicht tussen iedereen. Welke specifieke mensen betrek je.

Marco voegt nog toe, dat het lastig is alle belangen te betrekken. Mensen die hier graag mee bezig zijn, makkelijk naar voren komen. Let hierom op dat er aan de andere kant mensen die niet zo actief hierin zijn. Hierdoor dus lastig te betrekken zijn. Kan ervoor zorgen dat zij niet vertegenwoordigd voelen. Dus let daarop.

Bijlage IX Interview Overmorgen

Interviewer: Lianne Guijt

Geïnterviewde: Anouk Paris

Opgenomen

Duur: 55 minuten

Datum: 5 April 2022

Introductie

Anouk Paris studeerde planologie aan de universiteit. Nu adviseur duurzame gebiedsontwikkeling en omgevingswet bij OverMorgen. Hiervoor was zij werkzaam bij provincie Utrecht.

Waar komt de omgevingstafel vandaan?

VNG had een presentatie gemaakt over hoe gemeenten een initiatief aan de voorkant van je formele planologische procedure kon bespreken.

Nu: Iemand heeft initiatief -> dient aanvraag in voor omgevingsvergunning -> dan een voor een langs alle lokketjes.

Straks: Voor formele proces aan tafel met alle experts om initiatiefnemer te voeden -> betere aanvraag -> sneller proces.

Met omgevingswet proces van 26 weken naar 8 weken, daarom is proces aan de voorkant noodzakelijk om snelheid te kunnen maken en is omgevingstafel een handig middel hiervoor.

Rol omgevingstafel west- betuwe

In eerste instantie om vanuit project implementatie omgevingswet de organisatie kennis te laten maken met de omgevingstafel en basisproces op te zetten vanuit aantal pilots. Kwam voort vanuit opdracht uit de regio (waterschap, ect.)

Wouden alles kunnen toetsen, dus vandaar omgevingstafel.

Regio heeft basisproces opgezet en Anouk vertaald naar de organisatie en hiermee geoefend en ervaringen te delen in de regio.

Stappenplan Omgevingstafel West-Betuwe:

Eerst informatie vanuit de provincie Utrecht bekeken.

Oefenen omgevingstafel met projectteam en mensen vanuit de regio aan de hand van echte casus.

- ➔ Spreken met initiatiefnemer bleek erg lastig en wie schuift eraan, welke informatie heb je nodig en wanneer is het omgevingstafel waardig.

Hierna heeft een collega het overgenomen.

Valkuilen omgevingstafel:

- Lastig om te praten over vragen die over gemeentegrenzen heen gaan i.v.m. andere gebiedsregels.
- Tijd en capaciteit ontbreekt bij gemeenten.
- Gemeenten vinden het spannend dat stichting zo goed georganiseerd is, gemeenten hebben behoefte aan controle en het initiatief in de hand houden zeker omdat hns een grote naam en veel kennis heeft.
- Het is lastig aan mensen uit te leggen waarom ergens iets niet kan. Moeilijk om uit te leggen wat aan het initiatief niet voldoet, normaliter wordt er alleen toegelicht dat het niet past binnen het bestemmingsplan.

- Je moet het gebied goed kennen, weten wat de basis is die je wilt blijven behouden. Daarin speelt saxon een belangrijke rol.
- Er moet een duidelijk initiatief aangedragen worden bij de omgevingstafel, samenwerken is geen initiatief -> de weg verbreden bijvoorbeeld wel.
- Het is lastig te bepalen wanneer je wel en niet in gesprek gaat. Een maatstaaf zou zijn dat er voor de omgevingstafel meerdere thema's moeten samenkomen, want anders kan je ook direct naar de ene betreffende ambtenaar gaan.

Wij in gesprek met de gemeente:

- Pitch zou goed kunnen werken bij gemeente om het effect te laten zien en waarom dit voor hen ook belangrijk is.
- Duidelijk overbrengen dat het leuk is dat mensen elkaar kunnen vinden, mensen ontmoeten en kennis delen was iets heel positiefs. Doordat je dit initiatief bespreekt komen andere dingen ook ter sprake en weten mensen elkaar later beter te vinden. Nu kan de gemeente ook veel meer samen de verantwoordelijkheid nemen omdat iedereen vooraan betrokken is en verschillende perspectieven leiden tot een beter plan.

OverMorgen als mogelijke deelnemer:

Je hebt iemand nodig die de omgevingstafel coördineert, initiatief zoeken, belanghebbenden uitnodigen, ect. Onafhankelijke procesbegeleider is erg belangrijk, Overmorgen kan dit zijn.

Gemeente moet zelf iemand aanstellen of inhuren voor de omgevingstafel zodat er wel lijntjes zijn naar college van B&W en Raad.

Hans kan dit voor een deel doen, maar wel een formele persoon nodig vanuit gemeente.

Meest ideale situatie is dat Lochem en Berkelland samen gaan werken aan een programma en vanuit daar omgevingstafel organiseren.

Het is belangrijk dat beide gemeente de data opslaan, zodat ze het beide kunnen toevoegen aan hun archieven.

Kans van aanslaan:

Anouk verwacht dat het goed aanslaat bij stichting, maar dat de gemeente er niet op zit te wachten. Het heeft niet de prioriteit en dan kost nieuwe manier van werken ook veel tijd en energie die er eigenlijk niet is. In het begin is het overleggen middels een omgevingstafel echt inkomen en gaat het nog niet zo vlekkeloos en dan is het lastig om door te zetten en ermee verder te gaan.

Fases opzetten van een omgevingstafel:

Termijnen zijn iets vertekend door corona en hebben dingen langer geduurd.

Fase 1:

Half jaar duurde het voordat met regio hoe het proces er grofweg uit moest zijn en welke ervaringen er zijn van elders. Provincie is al meteen bij ingang omgevingswet klaar ervoor, gemeente heeft 10 jaar overgangsrecht. Hierdoor doet gemeente er lang over om het wiel uit te vinden. Dus bedenk in theorie hoe je het op wil zetten.

Fase 2:

Omgevingstafel paar keer opzetten en oefenen om te bekijken wie erbij moet zijn. Parallel daaraan kijken welke initiatieven erbinnen komen bij gemeente die behandeld zouden kunnen worden.

Fase 3:

Naar aanleiding de oefentafels kijken welke regels er opgesteld kunnen en moeten worden om de omgevingstafel in goede banen te kunnen leiden.

Fase 4:

Uitvoeren: iedere dinsdag van 3 tot 5 een omgevingstafel gepland. Vroeger WABO-tafel binnen RO.

Fase 5:

Fase van evalueren en monitoren, veel feedback ophalen ook bij de initiatiefnemers en dan terugkoppelen naar de regio. En toetsen aan de regels en doelen die je in het begin hebt gesteld.

1 fase kwartaal

2 fase kwartaal

3 fase jaar (toen tegen de meeste problemen aangelopen).

4 fase kwartaal

5 fase week

In acht houden dat gemeente West Betuwe fusiegemeente is dus misschien dat de opzet ergens anders veel sneller kan, omdat de gemeente daar al beter geregeld is. Bij de provincie Utrecht kon dit in een half jaar.

Rollen

- Gespreksleider (voorzitter) geen belang bij initiatief. Niet gemeente, niet stichting, liefst buiten gebied.
- Facilitator, zorgt dat aan de voorkant initiatief heeft, stuurt alles naar iedereen door, koffie ect en experts kiezen.
- Reflector, zegt hele gesprek niet en observeert. Geeft aan het eind feedback over hoe het gesprek ging, niet op de inhoud, Bijvoorbeeld interrupties.
- Indiener, initiatiefnemer van plan. Misschien gesprek
 - Experts
 - o Binnenste kring, verrijkers die info meenemen (iemand van mobiliteit gemeente, bewoners aan weg)
 - o Buitenste kring, info hebben die misschien ter sprake kan komen (iemand vanuit energietransitie)
- Conclusietrekker, (bv directeur) iemand met macht die conclusie trekt over het initiatief: Is het wel/ niet wenselijk, past wel/niet in de regels, wordt er wel/ niet verder gekeken of het mogelijk te maken is.

Tip: Bij ons te realiseren door bijvoorbeeld om en om door de directeurs van gemeentes aan te stellen of een stuurgroep vanuit de gemeentes (2 directeurs en 2 wethouders voor bestuurlijk draagvlak).

Tips:

- Laat gemeente echt beleidsstukken meenemen aan tafel, niet zeggen kijk in mobiliteitsvisie maar echt de regel uitprinten.
- Eigenlijk Loket opzetten extern waar mensen initiatieven in kunnen dienen. Duidelijk formulier zodat alle informatie bekend is (kaart intekenen, ect.) Vanuit daar kijken hoe je de informatie met iedereen deelt. Normaliter in gemeente versturen ze een week voor

omgevingstafel het initiatief met de bijbehorende info, zodat iedereen zich voor kan bereiden.

- Aan omgevingstafel heel duidelijk maken wie met welke rol en pet aan tafel zit en rugzakje meenemen, Duidelijk maken waarom breng je dit in en welke intentie zit daarachter.
- Tip! Als interview afgerond zijn niet meteen kijken wat doen we hier mee, maar kijken met leeg vel wat hebben we gehoord en is meest bijgebleven en dan past laden met de interviews.
- Als je met gemeente in gesprek gaan, eerst met Hans praten.

Mooie quote: "De wijsheid van de groep maakt een plan beter."

Bijlage X Interview Geesterens belang

Interviewer: Lotte Hartkamp

Geïnterviewde: Jolanda Luimes

Duur: 33 minuten

Datum: 22 April 2022

Wie is Jolanda Luimes?

Geboren en getogen in Geesteren, komt vanaf een boerderij, heeft al 15 jaar een eigen bedrijf > in maken voor webshops. Daarvoor een bedrijf wat zich inzette voor ondernemers en dan voornamelijk de marketing. Heeft 2 dochters, heeft in de politiek gezeten, VVD en raadslid geweest, voorzitters. Een paar jaar geleden actief geworden voor Geesterens belang.

Welke functie heb jij binnen het burgerbelang?

Functie in burgerbelang >belangen burgers Geesteren behartigen. Mee kijken en luisteren als er dingen spelen en daar een rol in kunnen vervullen richting de overheid of misschien buurtdorpen/gemeenten > samen sterk maken. Organisatie die zich inzet voor de tradities van het drop zoals het paasvuur. Leuk betrokken dorp waar je wat voor elkaar over hebt > Naoberschap. Afgelopen tijd wat meer actiever inzetten op initiatieven zoals de woningbouw. In de zin van de kar eens trekken > aanjagers zijn.

Hoe groot is de organisatie?

Organisatie bestaat uit 7 of 8 mensen- relatief klein . 1300 inwoners in Geesteren. Ongeveer meer dan de helft van de bewoners weet af van de belanggroep. Betrokken bewoners kan na gestuurd worden, maar zeker wel de helft. Mensen worden lid, het is heel laagdrempelig 9 euro voor lidmaatschap. Geesteren heeft ook een heel groot buitengebied en via dit komen ze ook wat meer bij elkaar.

Hoe bereiken ze bewoners

Geesterensbelang.nl >13/14 buurten (kan je nakijken) elke buurt heeft een buurthoofd en zo kan er sneller in de buurten contact tussen iedereen verkrijgen. Nieuwsbrief, ledenvergaderingen, thema bijeenkomsten.

Hoe bereiken ze de minder actieve bewoners.

Is nog geen doel om er actief achteraan te gaan. Aannemend dat de meeste mensen het weten is wel een plus, maar je kan ook niet iedereen dwingen. Maar het gaat wel een doel worden.

Hoe staan zij tegenover de stichting de slimste weg/ proeftuin Nettelhorst?

Contacten met de stichting de slimste weg is een beetje matig. Zeer matig zelf, ze weten eigenlijk niet heel goed wat er allemaal in die stichting valt.

Wat weet ze van ons project:

Beetje informatie verkregen vanuit die eerste presentatie, maar over het algemeen vrij weinig over het onderwerp omgevingstafel niet veel.

Wat zij denkt dat wij gaan aanleveren

Wij gaan iets aanleveren wat inhoud dat er met mensen uit het gebied, dat je met elkaar kan praten, bijeenbrengt draagvlak creëren voor initiatieven

Buurt meer verbinden en sterker te staan tegenover de gemeente die je ook nodig hebt.

Iedereen die woont of actief gebruik maakt en is betrokken in de omgeving bij elkaar krijgen.

Zou Geesterensbelang hier belang bij hebben?

Alles qua initiatieven die bij elkaar komt is altijd goed en mooi.

Maar: wat er bij Jolanda speelt, het voelt ongrijpbaar en vreemd. Het is iets nieuw. We gaan wel met Barchum etc om, maar het is wel nieuw. Je hebt wel alle punten als energietransitie enzo, maar het hoort uiteindelijk op het bordje van de gemeente. Dus het voelt een beetje vervreemd.

Ik kan je voorspellen dat wij hier waarschijnlijk geen actieve rol in gaan spelen, maar willen wel betrokken zijn.

Er wordt zoveel gepraat en gepraat en gespraat, maar wij willen nu dan ook gewoon resultaten zien.

Contact met de gemeente en belangengroep

Gaat verschillend, had beter gekund, maar gaat ondertussen steeds beter. Ze hebben zelf uitdagingen en er wordt gewoon goed overlegd en het wordt netjes opgepakt met een organisatie erachter. Aanjagersrol moet wel worden aangenomen, de gemeente mist nog wel eens wat regie. Wat betekent dat wij als groep wat meer die aanjagersrol moeten opnemen.

Kritisch zijn:

Het idee is best goed en als het idee echt van de grond komt dan kunnen we dat alleen maar toejuichen. Proeftuin moet echt die kar trekken en ook volhouden, want nu horen we er nog vrij weinig van.

Hoe zorgen wij dat burgergroepen niet over geslagen worden?

Contact behouden, vertellen wat er speelt

Korte updates, contact houden: kort, concreet, resultaatgericht.

Mensen zijn gewoon druk, dus die moeten wel enthousiast gehouden worden > elke halfjaar iets erover zeggen is dan ook niet genoeg.

Hoe kunnen wij de bewoners via jullie bereiken

Contact 4/5 buurthoofden die in het stichting gebied aanspreken over bewonersavond. Uit het buitengebied van Geesteren die aansluiten op de Nettelhorsterweg.

Stuur nog een uitnodiging met een beschrijving van de bedoeling van de avond etc.

Zij kijkt nog voor buurthoofden namen en buurt namen

Bijlage XI Interview Mooi Lochem

Interviewer: Jeanne Hoogveld

Geïnterviewd: Gerrit Jan Schepers

Datum: 28 april 2022

Plaats: Google meets

Gerrit Jan Schepers – Stichting Mooi Lochem

De in 2005 opgerichte stichting Mooi Lochem zet zich in voor het bevorderen van de natuur en het milieu. Ze richten zich niet alleen op Lochem zelf, maar ook de buitengebieden. In de omgeving bevindt zich namelijk veel groen, natuur en landgoederen. Als stichting luisteren zij naar de wensen van de mensen en onderhouden het contact met de gemeente. Als stichting kom je namelijk verder bij een gemeente met een aanvraag dan als particulier.

Nadat we hem vertelden over wat een omgevingstafel is, reageerde hij enthousiast. Hij denkt dat het betrokkenheid en draagvlak zal creëren. Echter stelt hij vast dat plannen goed verlopen als er een kartrekker is en mensen meer enthousiast zijn over plannen als zij zelf vroegtijdig ingevingen kunnen doen. Hierom moet de stichting Slimste Weg open en duidelijk zijn naar de mensen.

Voor bekendheid vindt hij de bewonersavond een goed idee. Hij zegt dat wij hier een uitnodiging voor moeten maken en deze verspreiden. Deze uitnodiging moet aantrekkelijk zijn, met informatie over en het programma van de avond en ook een link van de website moet er op, zodat men kan zien wat de stichting is. Zelf wil hij ook wel de uitnodiging op de site van Mooi Lochem publiceren.

Met sociale media bereik je ook veel mensen, zegt hij. Door sociale media zijn zij groot en bekend geworden in de omgeving. Ze hebben overigens al wel eens de website van Proeftuin Nettelhorst gedeeld op hun sociale media en wel eens contact gehad met Hans Leeftang. Verder is hij eigenlijk niet bekend met de stichting en hiervoor ook nog niet met een omgevingstafel. Hij denkt dat hij niet de enige is en adviseert de stichting daarom om folders rond te sturen of vaker een enquête te houden over bepaalde zaken en hierna wat de uitkomsten zijn en wat er daarna mee gaat gebeuren.

Bijlage XIII Interview Industriële kring Lochem

Interviewer: Cleo van Gellicum

Geïnterviewde: Nico Vos

Opgenomen

Duur: 14 minuten

Datum: 26 april 2022

Introductie

Nico woont in Lochem. Hij werkt nu niet meer. Hij is directeur geweest van ForFarmers. Vanuit daar is hij doorgeschoven als bestuurslid voor 9 jaar bij de Industriële kring Lochem (IKL). Hij mocht hierna niet meer als echt bestuurslid aanwezig zijn, maar hij doet nog wel veel voor de IKL. Ook met de vergaderingen van het bestuur. Hij houdt zich veel bezig met Energie, nu duurzaam industrie terrein. Kijken naar meer zonnepanelen op daken en windmolens op industrie terrein. Hij werkt ook in zijn buurt aan oude huizen aan het waterstof koppelen. Daarnaast doet hij de infrastructuur binnen IKL.

Industriële Kring Lochem

Ongeveer 45 bedrijven in Lochem, gaat voornamelijk om de stad Lochem. Niet iedereen hierin is lid. Alle grote bedrijven zijn lid. Samen met de gemeente gaan zij in gesprek over het industriële gebied beleid. Eens in de 6 weken samen komen. Daarbij bijeenkomsten regelen, rondom duurzaamheid. IKL doet het voornamelijk uit eigen belang, maar houden rekening met de buurt. Zo zijn zo al ¾ jaar bezig met starters woning, om mensen woning bieden voor de werknemers.

Proeftuin Nettelhorst

Nico benoemde dat hij al samen heeft gewerkt met de slimste weg. Projecten rondom duurzaamheid is hij betrokken geweest. Pas zat hij nog om de tafel met Hans Leeftang. Hij was alleen nog niet bekend over Proeftuin Nettelhorst.

Omgevingstafel

Na een uitleg van de omgevingstafel begint Nico over BES: Buurt energiestrategie. Het speelt hier in gemeente Lochem. Elk dorp en aantal wijken kunnen samen werken om eigen energie op te wekken. Afhankelijk van de gemeente.

Nico vertelt over de vereniging binnen Lochem. Hier is 95% van de bewoners lid. Hij vertelt hierover, omdat hij denkt dat het handig is om een vereniging te hebben voordat je kan beginnen. Er moet draagvlak zijn. Voor Nico voelt het zo dat Slimste weg dat nog niet heeft. Hij denkt dat Slimste weg ambitie heeft, zij zijn een voorloper op wat zij doen. Hij vraagt zich alleen af hoe hij de rest meekrijgt.

Proeftuin Nettelhorst en bedrijven

Het gebied van Proeftuin Nettelhorst is een landelijk gebied, dus er zijn weinig bedrijven. Er zijn wel veehouders in het gebied. De grote bedrijven als ForFarmers en Campina vallen buiten het gebied, maar maken wel gebruik van gebied. Nico geeft aan dat zulk soort bedrijven wel zouden willen meedenken, maar niet meefinancieren.

Bijlage XIII Bedrijvenkring Berkelland

Interviewer: Lotte Hartkamp

Geïnterviewde: Erna Koeslag

Duur: 16 minuten

Datum: 26 April 2022

Interview Erna Koeslag – bedrijvenkring Berkelland

Voorstellen

Voorzitter /bedrijfskringindustriëlekring Berkelland. Ze vertegenwoordigt centrumverenigingen, dus winkeliers en industriebedrijven. Werken samen en proberen samen richting de gemeente het collectief goed te vertegenwoordigen en ondernemers met elkaar in contact te brengen.

Kent zij de slimste weg/ netterhorst

Presentatie bijgewoond de slimste weg – toekomst magazine is ook bekend

Proeftuin Netterhorst is wat minder bekend. > 6 gebieden met elkaar betrekken

Haar idee omgevingstafel

Omgevingstafel – partijen/stakeholders bij elkaar komen. Op de hoogte te blijven en elkaar te versterken.

Algemene omschrijving omgevingstafel in betrekking tot het gebied. – door Lotte

Kunnen zij als bedrijvenkring hierin een rol spelen?

Op basis van ervaring is het zorgwekkend dat het gebied onder 2 gemeentes valt. Op realistische basis is het lastig om zo te werken.

In rol spelen:

Zit al elke 4 weken met de wethouder aan tafel.

Als er initiatiefnemers zijn in Berkelland > kan netwerk gebruikt worden om initiatiefnemers contacten te geven.

Meedenken – samenwerken met bedrijven

Interessant: bedrijvenpark van de toekomst

> pilotgebied 'bedrijven van de toekomst' > samen met de provincie en hogeschool Nijmegen – duurzaamheid, etc. Borculo

Michiel Braakman = aanjager van bedrijvenkring – ook contactpersoon van bedrijven van de toekomst > contact over de mail. → Hamend ten Hopen? Gemeente Berkelland, collega van Jan Lubben is ook bij dit project betrokken.

Rol = dus algemeen meedenken – ook in de zin van andere bedrijven in de omgeving

Netwerk inzetten. Niet financieel Ze weet nog niet zeker of ze kan aansluiten bij de Bijlage ...

Bijlage XIV Voortoetsformulier Project IDEE LEADER Achterhoek

Voortoetsformulier Project IDEE LEADER Achterhoek

Formulier indienen via www.leaderachterhoek.nl

Projectnaam

Proeftuin Nettelhorst – oefenplaats voor de Omgevingswet

Samenvatting project

De bewoners van het buitengebied tussen Borculo en Lochem (Achterhoek) in staat stellen om op basis van een eigen toekomst visie zelf aan het stuur te staan bij de ontwikkeling van de leefomgeving.

Hoeveel LEADER subsidie vraagt u en motiveer waarom deze bijdrage noodzakelijk is

40.000€ gevraagd om continuïteit en onafhankelijkheid te kunnen realiseren bij de ontwikkeling en implementatie van de toekomstvisie en de daarvoor noodzakelijke interne en externe communicatie.

Naam contactpersonen	Organisatie	Telefoon	E-mail
Hans Leeftang	Proeftuin Nettelhorst	06 40637171	hleeftang@apgen.nl

Doelstelling project

1. Bewoners in staat te stellen maximaal eigenaarschap te laten hebben bij de ontwikkeling van de eigen leefomgeving.
2. Een samenhangende lange termijn gebiedsvisie te ontwikkelen als basis voor vernieuwende projecten (programma) en beoordelingskader voor (interne en externe) initiatieven.

Beoogd resultaat / eindproduct	
1.organisatie van een Omgevingstafel 2.een gebiedspecifiek Omgevingsplan en Omgevingsprogramma	
<i>ad 1: gebruikmakend van het sterk in het gebied aanwezige naoberschap en de verschillende in het gebied werkzame belangenverenigingen (Geesteren, Gelselaar, Barchum, Zwiep en Nettelhorst).</i> <i>Ad 2: uitgaande van de in het gebied werkzame pioniers, mensen die nu al de toekomst zichtbaar maken. Door middel van het Magazine Toekomst worden die verhalen gevangen (aanzet visie) en worden vernieuwende projecten verzameld (aanzet voor programma).</i> <i>Drie thema's, die daar nu uit springen zijn:</i> - <i>Kansen voor kringloop landbouw volgens het zgn. Markemodel;</i> - <i>Kansen voor duurzame energievoorziening passend bij het gebied.</i> - <i>Kansen voor leefbaar verkeer (de slimste weg!).</i>	
Draagt het project bij aan één of meer doelen van LEADER?	
Zie Lokale Ontwikkelingsstrategie LEADER – Achterhoek (www.leaderachterhoek.nl)	
Doelstelling 1: - Sociaal en economisch vitale dorpen en kleine kernen	Ja, draagt bij aan de vitaliteit van Geesteren, Gelselaar, Barchem en Zwiep
Doelstelling 2: - Het versterken van de circulaire economie (groene bedrijvigheid in het buitengebied)	Ja, het Marke model is ontworpen voor een toekomst bestendige landbouw in de Achterhoek
Doelstelling 3: - Recreatie en toerisme in de Achterhoek versterken door betere kwaliteit	Indirect: het gebied wordt er mooier en interessanter (innovatie!) van.
Doelstelling 4: - Heerlijkheid Achterhoek: Katalysator voor nieuwe initiatieven, innovaties en samenwerking	Ja, samen leren en innoveren is het motto van de Proeftuin, waarin bewoners samen werken met ondernemers, onderzoekers en overheden.
Doelstelling 5: - (Grensoverschrijdende) samenwerkingsprojecten	Dit gebied ligt op de grens van de regio Achterhoek en de Cleantech regio.. Hopelijk helpt het project mee aan meer synergie tussen beide regio's.
Voldoet het project aan de LEADER criteria?	
Bottom up - Breed draagvlak in de Achterhoek? - Ontstaan vanuit vraag / behoefte van bewoners, ondernemers, organisaties in de Achterhoek?	Ja: het is een burgerinitiatief en er is een netwerk gevormd van samenwerkende partijen

- Betrokkenheid bewoners bij uitvoering project? - Is het een initiatief van bewoners, ondernemers, organisaties in de Achterhoek?	
Innovatief en experimenteel	Ja: innovatie is de kern van de aanpak.
- Nieuw voor de Achterhoek of dorp? - Nieuw product? - Nieuwe werkwijze?	
Gebiedsgericht	Ja, het project is juist een reactie op de doorgeschoten sectorale en korte termijn aanpak.
- Uitvoering project in LEADER-gebied Achterhoek - Meerwaarde voor de Achterhoek - Mate algemeen belang t.o.v. individueel belang	
Samenwerking	De samenwerking concentreert zich op de vier dorpen in het gebied en op de partners van de Proeftuin. Er is (nog) geen samenwerking met andere gebieden in de Achterhoek en met andere LEADER gebieden.
Overdracht van kennis en ervaring	Interne en externe communicatie is een kern activiteit van het project. Wij noemen dat onze 'showroom', die gevuld wordt door de website, het Magazine Toekomst, Nieuwsbrieven en actieve aanwezigheid op social media.
- Worden resultaten, kennis en ervaring overgedragen? Is dat in projectplan opgenomen?	
Haalbaarheid	Zowel op korte termijn (de 2 jaar van het project) als op langere termijn (5 tot 10 jaar) is geborgd doordat het gaat om een gebied waar de initiatiefnemers zelf wonen. De financiële haalbaarheid ligt veel moeilijker. Vandaar deze subsidie aanvraag.
- Hoe is de organisatorische haalbaarheid op korte en langere termijn? - Hoe is de financiële haalbaarheid op korte en langere termijn?	
Value for money	Als dit project slaagt dan is daarmee een praktijk voorbeeld ontstaan, dat voor andere gebieden in de Achterhoek en in heel Nederland inspirerend zal zijn. Zonder een bijdrage als nu gevraagd gaat dat niet lukken.
- Verhouding gevraagde bijdrage en resultaat project? - Gevraagde LEADER-bijdrage tussen 30.000 en 120.000 Euro? - Is de LEADER-bijdrage echt nodig?	
Planning uitvoering project	
Startdatum	Zomer 2022
Einddatum	Zomer 2024
Geraamde kosten	
Kosten organisatie bijeenkomsten	€ 1.500,-
Kosten ontwerpend onderzoek	€ 20.000,-
Kosten inhuur procesmanagement	€ 20.000,-
Kosten inhuur communicatie 4x 3500,- =	€ 14.000,-
Kosten drukwerk 4x 3500,- =	€ 14.000,-
Vrijwilligersuren 640 uur per jaar a €22,-	€ 28.000,-
Totale kosten (raming)	€ 97.500,-

Financieringsplan	
Gevraagde EU-bijdrage	€ 40.000,-
Gevraagde bijdrage overheden	€ 11.000,-
Bijdragen van fondsen (er zijn contacten met lokale fondsen, het Oranjefonds en het Stimuleringsfonds voor de creatieve industrie)	€ 11.000,-
Sponsoring	€ 5000,-
Inzet vrijwilligersuren (€ 22,- per uur)	€ 28.000,-
Overige bijdragen (crowdfunding)	€ 2.500,-
Eigen bijdrage	€ nihil
Totale financiering	€ 97.500,-
Is er al een financiële bijdrage toegezegd? Zo ja, wat en hoeveel?	
Nee. Begroting op basis van ervaringen afgelopen 4 jaar.	
Zijn vergunningen nodig? Wat is stand van zaken? Zijn er andere mogelijke belemmeringen?	
Tzt bij implementatie van Omgevingsprogramma	
Mist er nog kennis op een bepaald vlak?	
Nee. Er is een breed netwerk met hogescholen en universiteiten (het 'leeratelier' van de Proeftuin) en in de buurt is verrassend veel kennis en ervaring aanwezig.	
Is er al overleg geweest met de gemeente? Wat is stand van zaken?	
Ja, zowel de gemeente Berkelland als de gemeente Lochem is partner van de Proeftuin. Beide gemeenten zijn bezig met de ontwikkeling van hun Omgevingsvisie. Gesprekken lopen over de mogelijke verbinding van dit project met de verdere ontwikkeling en implementatie van de visies. Uiteraard afhankelijk van vorming nieuwe colleges en raden.	
Overige opmerkingen	

Dank voor het sparren.

Omdat de pioniers uit het gebied, hun vernieuwende praktijken en visies de inhoudelijke drager zijn van het project gaan hierbij twee uitgaven van het Magazine Toekomst.

Programma

- Enquête energietransitie
- Aanpak Nettelhorsterweg
- Saxion en HVHL studenten presenteren:
opgaves in gebied & omgevingstafel

'De Melktap'

Nettelhorsterweg 21
7274 EA Geesteren
13 juni, 2022 | 19:30

Toelichting

Enquête energietransitie

Eén van de onderwerpen die op het gebied afkomt is de energietransitie. Er is een oproep geweest om mee te doen aan een enquête over een Buurt Energie Strategie (BES). Op de bijeenkomst worden de resultaten gepresenteerd en wordt verder gepraat over hoe hier een vervolg aan kan worden gegeven.

Aanpak Nettelhorsterweg

De aanpak van onze slimste weg is door de provincie in twee fasen geknipt. Op deze avond wordt hopelijk bekend gemaakt wie de aannemer is, die de eerste fase van de N825 gaat realiseren. Ook wordt stil gestaan bij het Provinciaal Inpassingsplan voor de tweede fase.

Saxion en HVHL studenten presenteren: opgaves in gebied & omgevingstafel

Saxion studenten hebben onderzoek gedaan naar de mogelijkheden die het gebied kan bieden. Zij zullen toelichten wat er aan grote opgaven op het gebied afkomt. Onderwerpen zoals duurzaamheid, veiligheid en circulariteit.

HVHL studenten hebben onderzoek gedaan naar het opzetten van een omgevingstafel. Een plek waar bewoners initiatieven aan kunnen dragen en in gesprek kunnen met de daarbij betrokken partijen.

Zij zullen toelichten hoe alle buurten zelf meer invloed op de omgeving kunnen uitoefenen.

Komt u ook?